

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

APJUNGĖS

AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ IR LIETUVIŲ ŽINIAS

680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

Copyright

XXXVII. Nr. 5

PENKTADIENIS (Friday)

SAUSIO (JANUARY) 18 D. 1952 M.

10 CENTŲ

KOMUNISTAI BIJO, KAD BELAISVIAI NEGRIS

Tokio. — Paliubų derybose Korejor ir paskutiniųjų posėdžių metu jokios pažangos nepasiekta. Komunistai vis tebesispiria, kad jiems būtų palikta teisė paliaubų metu statyti S. Korejoje aerodromus ir nesutinka su Jungt. Tautų delegacijos pasiūlytu belaisvių pasikeisti planu. Ypač komunistai spiriasi dėl pasiūlymo, kad belaisviai turėtų teisę apsispręsti, ar jie nori grįžti atgal, ar ne. Matyti jie bijo, kad belaisviai, vietoj grįžę pas komunistus, bandys pasiekti Formozą ir prisidėti prie Čiang Kai-Šeko. Tad jau iš anksto jie iškėlė kaltinimą, kad Jungt. Tautų karinė vadovybė numatanti 20-000 buvusių jų kareivių norinti perduoti Čiang - Kai-Šekui, ką Jungt. Tautų delegatai griežtai paneigė. Kartu Jungt. Tautų karinė vadovybė numato greitai laiku išskirti komunistams kaltinimą, kad jie laužo visas karo belaisvių lie-

čiančias Genevos sutarties taisykles. Nors jie tos sutarties ir nėra pasirašę, bet Jungt. Tautos laiko, kad jie privalo tos sutarties prasme su belaisviais elgtis. Šiomis dienomis komunistai pranešė, kad sąjungininkų lėktuvai prie Kangdong apmėtę bombomis karo belaisvių stovyklą. Bet pagal tarptautinius dėsnius karo belaisvių stovyklos turi būti atitinkamai pažymėtos ir negali būti įrengtos kautynių zonoj, ko komunistai nesilaiko. Taip pat komunistai neleidžia ir Tarptautinio Raud. Kryžiaus atstovams lankyti belaisvių ir teikti jiems pagalbą. Šiomis dienomis jie vėl atsisakė R. Kryžiaus atstovams leisti karo belaisviams teikti maisto, drabužių ir vaistų.

Kovos fronte tuo tarpu yra beveik visai sustojusios ir apie didesnio masto veiksmus nepranešama.

V. Sidzikauskas vyksta į Londoną

Patariamąsios Lietuvių Grupės pirmininkas minist. Vac. Sidzikauskas šios savaitės pabaigoje išskrenda į Londoną dalyvauti konferencijoje, kurią šaukia Europinio Sąjūdžio Tarptautinis Vykdomasis Komitetas. Londono konferencija užtruks apie penkias dienas ir svarstys Rytų ir Vidurio Europos žemės ūkio, pramonės, socialinės ir kultūrinės srities klausimus, kurie gali būti reikšmingi, išvadavus Europą iš bolševikų. Rytų ir Vidurio Europos Komitetas yra paruošęs konferencijai ir savo nusištamą atitinkamus klausimus.

Po Londono konferencijos minist. Vac. Sidzikauskas aplankys Prancūziją ir Vokietiją. Strasbūre, Laisvosios Europos Kolegijos Baltijos Tautų seminare, jis skaitys paskaitą. Vokietijoje turės pasitarimus su Vliku.

Prieš išvykdamas į Londono konferenciją Vac. Sidzikauskas su kitais Patariamąsios Lietuvių Grupės nariais lankėsi Vašingtone, kur buvo pasitarta su Lietuvos pasiuntiniu ir įgaliotu ministru P. Zadeikiu ir Alto prezidentu.

Šios žinios buvo patiekios lietuvių spaudos atstovams sausio 16 d. Apie šią konferenciją, Patariamąsios Lietuvių Grupės sukvietę jau šeštąjį kartą, plačiau bus antradienio numeryje.

KUN. S. ČELKUS KOMUNISTŲ NUŽUDYTAS

Neseniai prasiveržęs pro geležinę uždangą ir pasiekęs Vakarų lietuvis pranešė, jog komunistai Lietuvoje yra nužudę Skudutiškio kleb. kun. Stanislovą Čelkų. Nužudytasis komunistų buvo pakaltintas, kad rėmęs partizanus. Tuo pat apkaltintas buvo nužudytas ir vienas šios apylinkės mokytojas.

5,000 KANKINAMŲ KINIEČIŲ NUSIZUDĘ

Taipeh. — Kinų nacionalistų žiniomis, Kinijos Kvantungo provincijoj nusizudę, kankinimų neįstovėję, 5,000 kiniečių. Iš jų giminių JAV komunistai buvo pareikalavę už jų paleidimą sumokėti. Reikalautų sumų nemokėjęs, jie buvo kankinami.

Maskva suvaržo JAV diplomatų judėjimą

Maskva. — Sovietų vyriausybė 1948 m. buvo paskelbusi visą eilę vietovių, kuriose negalima svetimsaliams lankyti ir jų judėjimo plotą apribojusi 30 mylių spinduliu. Dabar paskelbtas dar naujas sąrašas svetimsaliams draudžiamų lankyti vietovių ir jų judėjimas suvaržomas ligi 25 mylių. Papildomai uždrausta svetimsaliams lankyti Poltavą, Charkovą, Kirovgradą, Pskovą, Vitebską, Gomelį, Jaroslavą, Ščerbakovą, Brianską, Ckalovą, Novosibirską, Stalinską, Ufą, Omską, Tomską, Igarką, Cheremchovą, Čirepovecą, Saratovą, Astrachanę, Jakucką, Magač-Kalą ir prie Maskvos Uchenskoje rezervuaro sritį.

Kodėl šias sritis Sovietai draudžia svetimsaliams lankyti, tuo tarpu nėra paaiškėję.

Manoma, jog vienoje jų yra atominės įmonės, kitur hidroelektrinės jėgainės ar kiti slėpami įrenginiai. Bet taip pat įtakos gali turėti ir vykstantieji, ypač tarp kolchozininkų, neramumai ir pasipriešinimas sovietinei santvarkai.

JAV IMSIS TAIP PAT PRIEMONIŲ

Washingtonas. — Sovietai, suvaržydami savo teritorijoje svetimsalių judėjimą, tuos suvaržymus pritaiko ir užsienio diplomatams. Vakarų diplomatai be specialaus leidimo negali toliau kaip 25 mylias iš Maskvos išvykti. Manoma, jog Washingtonas dėl jo diplomatų varžymo imsis priemonių ir tuos pačius suvaržymus pritaikys Sovietų diplomatams JAV.

Panašiai buvo pasielgta, kai JAV diplomatų judėjimo laisvę suvaržė Rumunija ir Vengrija.

SULAIKOMAS IRANUI GINKLŲ TIEKIMAS

Washingtonas. — Valstybės Departamentas paskelbė, jog kol kas sulaikomas tolimesnis ginklų tiekimas Iranui, nes Mossadeh vyriausybė dar nepasirašė tuo reikalu sutarties. JAV pasiuntinys Teherane daro žygių šiam reikalui sutvarkyti. Kai sutartis bus pasirašyta, Irano aprūpinimas ginklais bus vėl pradėtas.

Pagal užsienio paramai įstatymą, tą paramą gaunantieji kraštai turi išpildyti tam tikras sąlygas — pasiražadėti siekti taikos, stengtis sumažinti tarptautinį įtampą, remti Vakarų gynybą, tinkamai panaudoti gautą paramą ir t.t.

ANGLŲ DIPLOMATAI MASKVOS KALEJIME

Berlynas. — Neseniai iš Sovietų grįžęs vienas diplomatas, kuris nenorėjo, kad jo pavarde būtų paskelbta, pareiškė, jog Maskvos diplomatinuose sluogsiuose visų žinoma, kad gegužės mėnesį paslaptinai dingę anglų diplomatai Burgess ir MacLean laikomi Maskvoje Lubiankos kalėjime, kur jie Sovietų slaptosios policijos tardomi. Jie čia buvę atgabenti iš Čekoslovakijos, kur buvę laikomi Pragos kalėjime.

Ligi šiol dar nėra paaiškėjusi jų dingimo paslaptis. Buvo manančių, kad jie savo noru pabėgo į komunistų valdomus kraštus. Bet taip yra nuomonė, kad jie pateko į komunistų spąstus, ir buvo pagrobti.

JAV DALINIAI BŪS APMOKOMI ATOMINIO KARO TAKTIKOS

Heidelbergas. — JAV armijos Vokietijoje vadovybė pareiškė, jog karo atveju Sovietai gali panaudoti savo atominės bombos tiek prieš svarbius strateginius taikinius už fronto, tiek taktinėse operacijose pačiame fronte. Dėl to JAV armija tiek namieje, tiek ir Vokietijoje bus apmokoma atominio karo taktikos. Ligi šiol vykusiose manevruose dar nebuvo įtraukta klausimas, kad priešas gali panaudoti atominę bombą taktiniams tikslams. Bet ateity visi JAV daliniai Vokietijoje bus apmokomi, kaip saugotis atominio puolimo. Šiuo metu JAV turi Vokietijoje 200,000 kautynėms paruoštų karių, o 50,000 kitų saugoją susisiekimo linijas nuo Vokietijos ligi pat Prancūzijos uostų.

ATEME VOKIEČIŲ FIRMOMS PARAMĄ

Bonna. — Amerikiečių pareigūnai Vakarų Vokietijoje paskelbė, jog 42 vokiečių firmoms atimta amerikiečių ūkinė parama, nes yra duomenų, kad jos nelegaliai prekiauja su komunistiniais kraštais. Tai padaryta ryšium su amerikiečių pastangomis sutrukdyti kariskai svarbių medžiagų iš Vakarų siuntimą už geležinės uždangos.

SIRGTI NELEIDŽIAMA

Magdeburgas. — Sovietinės Vokietijos zonos socialinio aprūpinimo įstaiga paskelbė naujas ligonių nuo darbo atleidimo taisykles. Jose nurodoma, jog iš darbo pasitraukti darbininkas gali tik tuo atveju, jei darbo jėgos inspekcija randa, kad darbininko pajėgumas dirbti yra sumažėjęs 75% ir išduoda ligos pažymėjimą. Visi kiti ligos pažymėjimai laikomi negaliojančiais.

Atstovų rūmų ginkluotų pajėgų komitete buvo svarstoma visuotinio karinio apmokymo klausimas. Čia matome (iš kairės į dešinę) komisijos narius National Security Training Commission pirm. J. Wadsworth, gen. McClain ir adm. Kinkaid. Wadsworth pareiškė, jog visuotinio karinio apmokymo įvedimas sutauptų milijardus.

KEFAUVER NORI KANDIDATUOTI I PREZIDENTUS

Washingtonas. — Senat. E. Kefauver pusę valandos kalbėjosi su prez. Trumanu ir po to spaudos atstovams pareiškė, jog vasario 1 d. paskelbsias savo politinius planus. Senatorius nurodė, jog jis laikės reikalingu dalyku pirmiau pasikalbėti su partijos galva, o tik tuomet padaryti tam tikrus pareiškimus. Ar prezidentas Trumanas pritarė Kefauver planams, nėra žinoma. Spaudos atstovams senatorius tik nurodė, jog Trumano nutarimas kandidatuoti arba nekadidatuoti turės įtakos jo apsisprendimui, bet tai nebūs vienintelis dalykas, kuris jo apsisprendimą galutinai nulems. Konferencijos pas Trumaną metu Los Angeles buvo atidaryta Kefauver rinkiminės kampanijos būstinė. Pats senatorius įsitikinęs, jog visuomenėje esą pakankamai pritarimo jo kandidatūrai į prezidentus.

Gen. MacArthur nekadidatuoją

A. Snell, kuris buvo pasiryžęs imtis akcijos išstatyti gen. MacArthuro kandidatūrą į prezidentus, paskelbė savo užsimojimo atsisakę. Kandidatuoti nenorįs gen. Snell.

SUMTAS DAR VIENAS GOTTWALDO DRAUGAS

Viena. — Gautomis iš komunistinės Čekoslovakijos žiniomis, aukšti komunistų pareigūnai čia ir toliau tebesuiminėjami. Neseniai suėmus armiją prez. Gottwaldo draugą ir bendradarbį R. Slansky, dabar sumintas vėl kitas geras Gottwaldo draugas gen. G. Hruska. Hruska yra suvaidinęs nemažą vaidmenį, komunistams pagrobiant Čekoslovakijoje į savo rankas valdžią. Jis tarnavo Sovietų armijoje puskarininkiu, bet 1945 m. grįžo į Čekoslovakiją ir pasidarė komunistiniu parlamento atstovu, o vėliau buvo pakeltas ir į čekų armijos pulkininku. 1948 m. jis buvo pakeltas į generolus ir jam buvo pavesta komunistinės propagandos armijoje priežiūra.

SUGLAUSTOS ŽINIOS

JAV atstovas Jungt. Tautų politiniame komitete pranešė, kad JAV įteiks naują smulkiai išdirbtą nusiginklavimo planą, kai tik naujai sudaryta nusiginklavimo komisija pradės darbą. Sovietų pasiūlytą nusiginklavimo planą JAV laiko nepriimtiniu.

Vakarų sąjungininkai nutarė atidėti 14 dienų Atlanto Tarybos konferenciją, kad būtų laiko paruošti galutinius Europos armijos planus ir juos priimti.

Suezės paskutinėmis dienomis įvyko visa eilė susirėmimų tarp anglų ir egiptiečių partizanų. Dėlto anglai stipriomis pajėgomis pradėjo akciją, užimdami du kaimus, iš kurių jie buvo puldinėjami. Juose paimta į nelaisvę ir ten sutelkti apie 160 Egipto policininkų, tarp jų ir vienas policijos generolas, kurie kaltinami vykdę vadinamųjų laisvės batalijonų apmokymą.

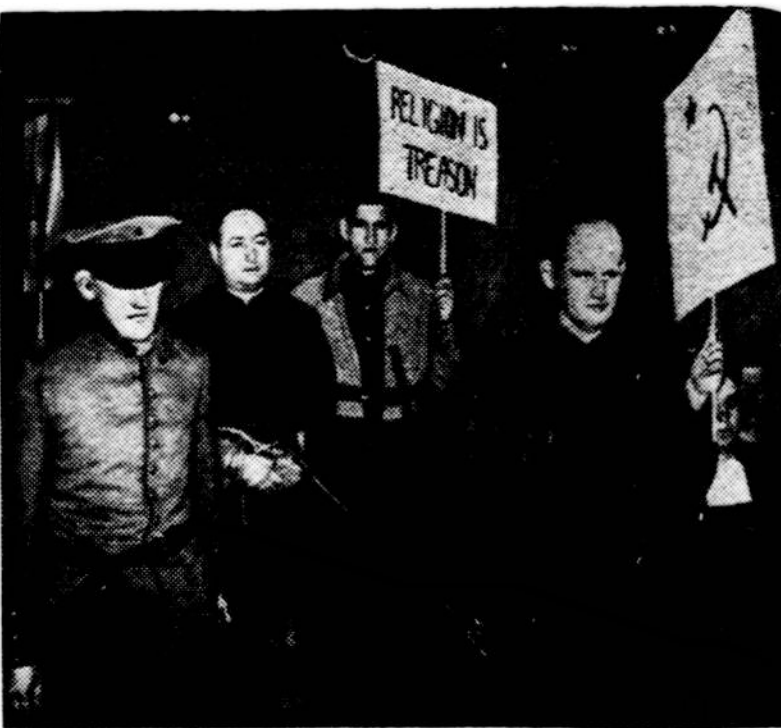
Senatorius Eastland įteikė projektą, kuriuo siūloma krašto saugumo tikslu "disciplinuotus komunistus" tuojau uždaryti į koncentracijos stovyklas. Tokių skaitoma apie 50,000, kurių 20-000 yra aiškūs Maskvos agentai.

Savo pranešime kongresui apie krašto ūkinę padėtį prez. Trumanas pasiūlė \$5000,000,000 padidinti mokesčius ir sustiprinti kainų kontrolę. Prezidentas nurodė, kad mokesčių nepakėlus, susidarytų pavojingas deficitas. Kongrese nuotalkos yra prieš mokesčių kėlimą.

Grįžęs iš Tolimųjų Rytų, New Yorko arkiv. kardinolas F. Spellmanas sustojo Romoje ir buvo du kartus priimtas Pijaus XII. Manoma, jog pasikalbėjimuose buvo paliestas ir JAV pasiuntinio Vatikanui skyrimo klausimas.

Visiems kitiems nepavykus sudaryti naują prancūzų kabinetą, prezidentas šias pareigas pasiūlė radikal-socialistų atstovui E. Faure. Turima vilties, kad jis gaus parlamento pasitikėjimą.

Respublikonų atstovas New Yorko valstybės parlamente įteikė projektą, kad narkotikų platintojams už pakartotinį nusikaltimą būtų taikoma mirties bausmė.

Chicagoje gyvais vaizdais buvo demonstruojama, kas vyksta komunistiniuose kraštuose, ir raginama melstis, kad rusų tauta vėl grįžtų prie krikščionybės.

KITUOSE IŽIURI IR KRISLA...

Skaitytojų balsai

KAS NAUDOJASI LIETUVOS IZDO PINIGAIS?

Tam tikrais išskaičiavimais ir sumetimais dažnai esame perdėtai jautrūs vieniems dalykams, o dantis sukandę tylime dėl kitų. Kai kas, pvz., Clevelando "Dirva", dabar daug triukšmo kelia dėl visuomenės suaukotų aštuonių dolerių tariamai neteisėto paėmimo iš Alto kasos. Skaitydamas tuos dažnus pasisakymus, taip ir matai, jog čia specialiai kanda ma Altui, nes šis kandas dabar eina į "Dirvos" siekimus. Bet ta pati "Dirva" rūpestingai tyli dėl kitų pinigų, prie kurių prieina jai artimi žmonės.

Taigi visi žinome, kad Lietuvos izdo aukso fondas yra pervežtas į Ameriką. Tai yra visos tautos turtas. Taip pat žinome, kad juo kažkas ir naudojasi. Tačiau niekas lietuvių visuomenei ligi šiol nepasako, kas yra tie išrinktieji.

Daug garbingų ir nusipelnusių žmonių šiandien kasdieninę duoną turi užsidirbti fabrike. Tarp jų turime savo universiteto rektorių, profesorių, rašytojų, menininkų ir kt. Tautą už-

giuvo baisi nelaimė, tad ir jie susitaikė su savo likimu.

Gediminas Galva savo straipsnyje, įdėdamas sausio 8 d. "Draugo" 5 nr., kelia teisingą mintį, kad "lietuvių tautos pinigais tegali naudotis tik dirbantieji jos naudai." Bet šitie žmonės paprastai yra tokie kuklūs, kad jiems nė į galvą neateina, jog dar yra kažkoks izdas, iš kurio galima būtų ką nors gauti. Užtat netruksta tokių, kurie įsivaizduoja esą "nepamainomi" ir įvairių titulų pavidalu skverbiasi prie tautos pinigų. Štai kodėl iškyla atsakomybės klausimas, apie kurį savo straipsnyje kalba jau čia paminėtas Galva:

"Nesidomiu, kuriuo būdu Lietuvos aukso palūkanos buvo išgautos. Manęs ir jūsų nedomina, ar mūsų atstovas Washingtono panaudojo teisingą formalinį adresą tiems pinigams išprašyti. Tačiau šiuo atveju dviejų nuomonių negali būti, kad mūsų atstovas daro nusikaltimą pasisavinęs valstybės organų prerogatyvas toms sumoms išgauti ir joms paskirstyti. Jei sumų parūpintojas ir gavėjas tiki į Lietuvos atkūrimą, jie taip pat turi tikėti ir

į teisingumą, kuris turės atskirti pelnus nuo grūdų."

Klausimas yra svarbus, ir gerai, kad išdrįsta pagaliau jį iškelti. Triukšmaujant dėl krislo, negalima gi tylėti dėl paties rasto. Reikalaudami atsakomybės iš vieno, tuo pačiu pagrindu jos reikalaujame iš visų, nes Lietuvos izdo pinigai yra lygiai mums tokie brangūs, kaip ir pačios visuomenės tautos labai sudėtos lėšos. Asmeninės simpatijos ar partiniai nusiteikimai čia negali turėti jokios reikšmės. Amicus Plato, sed magis amica veritas — nors Platonas ir draugas, bet didesnis draugas turi būti tiesa.

St. Barzdukas

KODEL TIK VIENAM?

Spaudoj teko pastebėti minint, kad buvęs Lietuvos įgaliotasis ministras prie Italijos vyriausybės St. Lozoraitis gaunąs iš atšaldytų Lietuvos valstybės fondų algą, kaip buvęs kitkart Lietuvos užsienio reikalų ministras. Besikalbant su įvairiais asmenimis, tenka išgirsti, kad jis taip pat ir savo sūnų yra padaręs diplomatinio tarnautoju, kuris taip pat gau-

naš nemažą algą. Neseniai St. Lozoraitis buvęs nupirkas ir pasiūstas į Europą net brangus automobilis.

Šie dalykai visuomenėje kelia eilę neaiškumų. Pirmiausia, daug kam kyla klausimas, ar tos žinios yra tikros. O jei jos tikros, ir vienam buvusiam Lietuvos valdininkui mokama, kaip girdėti, gana stambi algą, tai ar ji mokoma tik jam vienam, ar ir kitiems buvusiems Lietuvos valdininkams. Man atrodo, kad St. Lozoraitis yra toks pat dabar be jokių pareigų buvęs Lietuvos valdininkas, kaip šimtai kitų. Kodėl jis turėtų būti išskirtas? Jei jau mokama vienam, tai lygiu pagrindu turėtų būti mokama ir visiems kitiems. Bet apie tokius mokėjimus neteko niekur girdėti.

Tremtyje yra žymiai daugiau ir Lietuvos valstybei ir lietuvių tautos kultūrai nusipelnusių asmenų. Kiti ir dabar net labai sunkiomis sąlygomis tą darbą tebetęsia, kai tuo tarpu St. Lozoraitis, nieko nedirdamas, gauna pinigus. Ar nebūtų tiksliau, jei jau yra šiek tiek lėšų, paremti tuos, kurie dirba tikrai rimtai ir tautai reikšmingą darbą arba, visais savo įėjais praity paaugkoje Lietuvos labai, šiandien jau nebepajėgūs dirbti ir turi tremtyje vargti didelį vargą.

Būtų gera, kad tie dalykai būtų mūsų visuomenei plačiau paaiškinti, tuomet neliktų pagrindo kalboms, kad ne visuomet tiksliai panaudojamos net ir tos nedidelės lėšos, kuriomis Lietuvos pareigūnai gali dis-

ponuoti, kai tuo tarpu reikalų yra daugybė.

Tikiuosi, kad savo laikraštyje Tamstos rasite vietos šiam reikalui plačiau paaiškinti.

J. Nrs.,
Brooklynas

Redakcijos pastaba. Mums būtų sunku ką nors šiuo klausimu plačiau paaiškinti. Nebent tiek, jog, kiek mums žinoma, tokia algą St. Lozoraitis iš tikro mokama. Bet kodėl jam suteikta pirmenybė, galėtų paaiškinti tik tie, kurie šį dalyką tvarko.

NELE MAZALAITĖ

MENUO, VADINAMAS MEDAUS

GABIJA

Autorė su jai vienai būdingu stiliumi gražiai šioje apysakoje iškėlė kokių tik lietuvių moters sielos problemas, jaunamartės svarstymus ir iš jų išplaukiančius įvykius. Knyga 220 psl., kainą \$2.50, gaunama šiuo adresu:

GABIJA
340 Union Avenue
Brooklyn 11, N. Y.

SKAUTŲ BROLIJOS REIKALAI

Vyr. sktn. PETRAS JURGELA

Tremty atsitikusi mūsų skautija pabiro po visą pasaulį. Tačiau Pasaulio Lietuvių Skautų Sąjunga neapjungia viso tremty skautavusio jaunimo ir negauna naujo prieauglio. Daug patyrusių skautininkų nebegrįžta į skautų sąjungą ir nebeteikia jam savo inšų. Daugis skautiško jaunimo pametė skautavimą ir perėjo į kitas jaunimo org.-jas. L. Skautų Brolija labai sumažėjo. Joje pasigendama dvasingumo, iniciatyvos, veržlumo, metodiškumo. Tuo tarpu Tėvynėje ir tremty skautai gražiau pasireiškėdavo ir nevienu atveju pirmaudavo kilniais savo darbais. Vieni skautavimą svetimoje aplinkoje laiko žalingu ar net pavojingu mūsų tautai. Kiti pesimistiškai žiūri į mūsų skautiją ir nesitiki jos nuopelnų. Šiomis problemomis sielojasi tiek jauni skautai, tiek seni jų vadai.

Į skautų org.-ją įstoja vaikai nuo 7 amž. Todėl esamų ir būsimų skautų tėvams taip pat labai rūpi šios org.-jos idealinumas ir nuopelninumas. Kai mūsų tauta naikinama, o jos jaunuomenė svetur atsiduria nutautimo ir kt. pavojuose, skautų org.-jos reikalingumas yra neabejotinas. Kas iš lietuvių augštai įvertina idealius skautus, tas trokšta, kad ši org.-ja gyvuotų ir ugdytų dvasinių vertybių mūsų tautai. Prieš 33 metus skautiškas sąjūdis prigijo Lietuvoje, kai neturėjo patyrusių vadovų, sk. literatūros, lėšų ir t.t. Dabar šis darbas turėtų būti žymiai lengves-

nis. Juk išeivijoje yra apie 1000 patyrusių vyr. amžiaus skautų, skautininkų ir akademikų skautų! O jaunų skautų, tiek mažų, tai nenormalybė! Šios jėgos reikia įjungti į organizuotą idealistinį darbą visuose kraštuose, kur tik šių jėgų ir liet. jaunuomenės yra. Tuomet skautiškoji mokykla apjungtų tūkstančius vaikų bei jaunuolių ir teiktų tėvams progą gerėti savo vaikų skautavimo pasiekimais. Tai yra ir įmanoma ir reikia to siekti.

Jau kurį laiką daug sk. vadovų atsisaukia į mane, kaip į asmenį, kuris Lietuvoje sk. sąjūdį pradėjo ir eilę metų veikė sunkiose sąlygose. Skautininkai iš jv. miestų ir kraštų ragina mane kandidatuoti LSB Garbės Gynėjo, vyriausio skautininko ar PLSS p-ko pareigoms. Esu pasiryžęs pagelbėti LSB-raj, kuri yra visos PLSS kamienas.

Dabar eina LSB vadovybės organų rinkimai. Prieš pat Kaledas rinkimų komisijos atsi-klaustas, sutikau kandidatuoti vyriausio skautininko pareigoms su sąlyga, jei VS pavaduotojo pareigoms kandidatuotų vyr. sktn. Antanas Saulaitis. Jis yra išmaningas, patyręs ir sumanus skautas vadovas — auklėtojas, rašytojas ir labai energingas veikėjas. Tokį jį pažįstu nuo 1924 m. Tačiau past. laiku A. Saulaitis visą savo energiją aukoja Amerik. Lietuvių Bendruomenės kūrimui. Be abejo, tai didis ir kilnus darbas. Bet jaunuomenės auklėjimas šiandien yra pirmasis tautos reikalas ir patyrusių auklėtojų uždavinys. Visą savo amžių skautu išbuvęs ir paruošęs šimtus sk. vadovų, A. Saulaitis yra labai reikalingas LSB pažangumui ir gerui.

Šiais reikalais susirūpinti skatinami visi sk. vadovai ir skautininkai, kurie liko ištikimi Lietuvos skauto idealams ir kuriems rūpi, kad LSB ugdytų skaisčių asmenybių laidas tarnauti Dievui, Tėvynei ir Artimui. Kadangi minimi kandidatai buvo pervačiai pasiūlyti, būtų naudinga rinkimų tremtinis atidėti kuriam laikui. Svarbios visuomeninės ir pedagoginės organizacijos vadovybės rinkimai neturėtų būti daromi paskubom ar laikom kaip neiš-

vegiama formalybė. Skautų vadovams reikia duoti laiko rimtai apsvaistyti savo problemas, reikalus ir kandidatus, kad savo balsais jie galėtų nulėmti LSB ateitį.

Vyr. sktn. A. Saulaitis ir augščiau pasirašęs išrinkti minėtoms pareigoms, tegalėtų ryžtis sutelkti skautines jėgas bendram darbui ir jį vystyti pagal PLSS statutą ir lietuviškosios skautystės pagrindais bei tradicijomis. Tuo atveju kiti visuomenininkai ir pedagogai gal negalvotų apie lygiagrečių jaunuomenės auklėjimo org.-jų steigimą. Tada Lietuvos Skautų Brolijaa turėtų progą tapti vienintele liet. berniukų auklėjimo org.-ja. Skautams tektų pastangas derinti su savo idealais, o veikimo išdavamais patiesinti tėvų ir visuomenės pasitikėjimą ir viltis. Visi idejiniai broliai, kurie trokšta mūsų jaunuomenę auklėti pagal pedagoginę lietuviškosios skautystės sistemą, kviečiami į vieną darbą. Budėkime!

Malonus lietuvi-e,
savo dosnia auka paremk

NAUJĄJ LIETUVIŲ RELIGINĖ, TAUTINĖ BEI KULTŪRINĖ CENTRA

LIETUVOS PRACIŠKONŲ VIENUOLYNĄ

680 BUSHWICK AVENUE,

BROOKLYN 21, N. Y.

Prie vienuolyno yra

LIETUVIŠKOS SPAUDOS CENTRAS su moderniška spaustuve ir knygų leidykla

Čia spausdinama:

1. "DARBININKAS", dukart savaitėje išeinąs ir plačiai Amerikoje skaitomas laikraštis.
2. "AIDAI", pasaulio lietuvių mokslo, literatūros bei meno ir visuomeninio gyvenimo žurnalas.
3. "SV. PR. VARPELIS", religinio-patriotinio pobūdžio laikraštis.

Taip pat kiti lietuviški žurnalai "ATEITIS", "KARYS", įvairaus turinio knygos ir mokykloms vadovėliai.

Vienuolyno pirkimo skoloms padengti, naująjį lietuviškos spaudos centrą išlaikyti —

REIKALINGA VISŲ AMERIKOS LIETUVIŲ TALKA IR PARAMA

Už kiekvieną, nors mažiausią auką, pranciškonai bus visada dėkingi. Naujamam Pranciškonių vienuolynui ir Spaudos Centrai aukos prašome siųsti šiuo adresu:

FRANCISCAN FATHERS,
680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

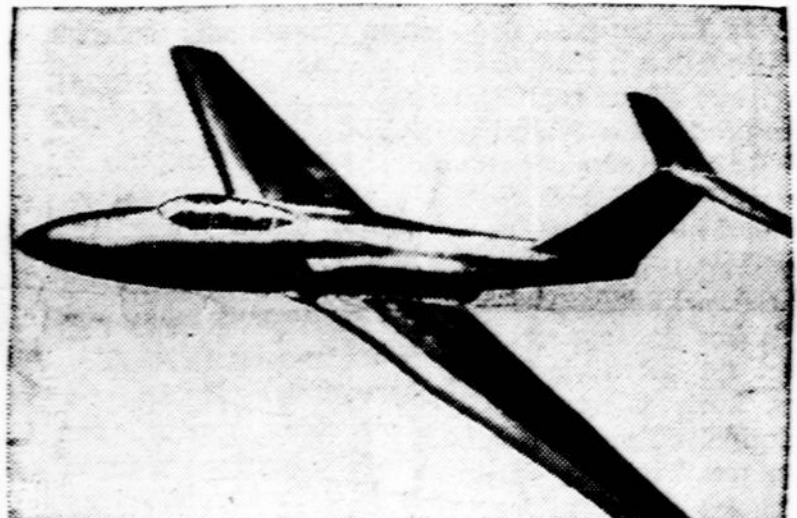
VERY REV. PROVINCIAL SUPERIOR
Kennebunk Port, Maine.

JAV vicekonsulas Henry L. Heyman išduoda vizą lenkui Jan Denisiewicz, jo žmonai Wandai ir jų dukrelei Kristinai (nuotraukoje nesimato). Tai yra paskutiniai DP is Britų zonos, gave vizas pagal DP įstatymą, kurio galiojimas pasibaigė 1951 m. gruodžio 31 d. Vizą buvo išduota prieš pat vidurnaktį. Viso pagal tą įstatymą buvo išduota 366,000 vizų. Lietuviams atiteko apie 26,000.

Kariniai pratimai sniego padengtuose kalnuose (Pickel Meadows, Cal.). Pratimus atlieka kariai, numatyti kovoms Korejoje.

Naujausio tipo rusų sprausminis lėktuvas, pastebėtas skraidant Lenkijoje. Varomas yra dviejų turbininių motorų. Fotografuota iš piešinio.

Jūrininkams nėra lengva traukti valtį į krantą, bet jie tai daro dėl savo krasto gerovės. Kiekvienas pilietis taip pat padeda savo kraštą stiprinti ir ginti, jei reguliariai perka US Defense Bonds.

Kviečiame visus atsilankyti į Lietuvos scenos darbuotojų rengiamą

KONCERTĄ

VASARIO 3 D.

APREISKIMO PARAFOS SALEJE — 5 V. PO PIETŲ

Koncertas rengiamas sergantiems New Yorke ir Europoje lietuviams scenos darbuotojams paremti.

Programoje dalyvauja:

BARBARA DARLIS, VINCE JONUSKAITE, ALGIS BRAZIS, AL. VASILIAUSKAS, "AITVARĮ" KVARTETAS, J. STUKO radijo valandėlės choras, Operetės choras.

Po programos — šokiai.

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES

Domestic yearly	\$5.00	Amerikoje metams	\$5.00
Brooklyn, N. Y.	\$5.50	Brooklyn, N. Y.	\$5.50
Half year	\$3.00	Pusei metų	\$3.00
Foreign	\$5.50	Užsienyje	\$5.50

680 Bushwick Ave.,
Brooklyn 21, N. Y.

Redakcija—Glenmore 5-7281
Administracija GL 5-7068

PRIE BALTIJOS MARIŲ

Nepriklausomybės laikais lietuvių tauta buvo atgavusi dalį savo žemių prie Baltijos marių — vadinamąjį Klaipėdos kraštą. Lietuvių patriotų krauju jis buvo išvaduotas iš ilgos nelaisvės 1923 metų pradžioje. Nuo to meto ir gavo tą naują vardą, kuriuo tebuvo vadinamas tik pats uostas prie Kuršių marių sąsmaukos. Ligi pirmojo Didžiojo karo retai kas tą kraštą kitaip tevadino, kaip Mažąją Lietuvą. Ji siekė dar toli už Nemuno vagos visu gintariniu Baltijos marių krantu. Ir pačių vokiečių raštuose tos lietuviškos pamario žemės,ėjusios net už Karaliaučiaus, buvo ilgai vadinamos tiesiai Lietuva, ir tai nevisai dar senais laikais, kad buvo prigydytas Rytprūsių pavadinimas. Klaipėdos sritis, atitekus Nepriklausomai Lietuvai, sudarė tos Mažosios Lietuvos tik nedidelį rėžį, patį šiaurinį, bet gamtos atžvilgiu ir patį gražiausį: su Nemuno žiotimis, dalimi Kuršių marių ir vėjo sunėstomis kopomis. Retai kur Europoje galėtai aptikti tokį nuostabų gamtos kūrinių — pūstomo smėlio ir tšakomo vandens žaismą.

Tačiau istorijos žaismas, kuris tą gintarinį Baltijos krantą vėtė ir mėtė, lietuvių tautai buvo ir skriaudus ir griaudus. Visas tas Baltijos pamarys yra nulaistytas lietuvių tautos krauju, nes ilgas metuš čia buvo kovojama už jos laisvę, gyvybę ir garbę. Tos kovos sulaukė germanus prie Nemuno vagos, bet iš abiejų jos pusių, prie pat žemupio, paliko daug lietuvių po sunkia vokiečių vergija. Ilgus amžius jie išlaikė vis dėlto ir savo kalbą ir papročius.

Kai didžioji lietuvių tautos dalis buvo slegama caro letenos, iš Mažosios Lietuvos į ją ėjo padrašinimas ir buvo teikiama prieglobstis lietuviškai knygai ir Lietuvos kovotojams. Tos bendros kovos buvo atkūrusios Nepriklausomą Lietuvą ir išvadavusios dalį vokiečių pavergtųjų. Laisvos Lietuvos prieglobstyje Klaipėdos kraštas žymiai lietuviškėjo ir stiprėjo, nors nacių vokiečių buvo visomis priemonėmis trukdoma, griebiamasi net įvairių provokacijų. Vis dėlto Lietuva savo ramumu ir nuosaikumu atlaikė. Hitleriui neliko nieko kito, kaip griebtis jėgos, pasiryžus mėtis į antrąjį Didįjį karą. O jo metu ir visa Lietuva neteko laisvės.

Šiandien visos lietuvių tautos žemės, ir Mažoji ir Didžioji Lietuva, gyvena sunkias dienas po maskolių jungu. Jie žymią dalį Mažosios Lietuvos yra net rusiška Kaliningrado sritimi padarę. Tai rodo, kad bolševikinė Maskva žioja visa, ką tik apima, iki tie Stalino nasrai vieną kartą susičiaups, kaip jie susičiaupė ir Hitleriui. Tada bus viena Lietuva, nei maža nei didelė, bet pakankamai didelė susirinkti visiems jos vaikams prie Baltijos marių.

KAROLIS MILKOVAITIS

IŠ NAMŲ

Fragmentas iš baigiamo
ruošti romano "Verpetuose"

Naglio kalno užuovėjoje stūksojo sena, rūpestingų rankų tvarkoma Butkūnų sodyba. Jos žemė vakaruose siekė jūrą, o rytuose glaudėsi prie Liepojos vieškelio. Dar gyvas būdamas, senasis Butkūnas tokia savo sodybos vieta dažnai pasigirdavo.

— Lietuva prasideda mano žemėje, — pasididžiūdavo jis, geromis progomis nugręstis stikliuką. Palangos, vaizdą butkūniečiams užstodavo apskritkepuris Naglio kalnas, pasipuošęs septyniomis vienišomis pušimis viršūnėje. Tik paėjėjus keiliuku, vedusiu iš sodybos į Liepojos vieškelį, arba išėjus lauko dirbti, galėdavai per senąsias Palangos trobeles, išvysti bažnyčios bokštą.

Ir šis kalnas senajam Butkūnui teikdavo garbės. Nuvažiuavęs į Darbėnų, Kretingos ar Klaipėdos turgų ir gerai parėdavęs arkli, bekona ar kvečių centnerį, jis senu papratimu, atsivėikindamas pirkėją, pakviesdavo jį aplankyti Butkūnų sodybą. Kai pakviestas patenkintas paklausdavo, kur ją rasiąs, tai senas Butkūnas, kairę akį šelmiškai primerkęs ir rankomis gestikuodamas,

lyg stengdamasis žodžius patikslinti, atsakydavo:

— Mano žemę jūros bangos plauna. Ar sausu keliu važiuosiu ar jūra plauksi, nepaklysi. Kur iš tolo išvysį aukštą kalną su septyniomis pušimis viršūnėje, suk į tą pusę, ir mane rasi...

Klausiamam vis tiek likdavo neaišku, kur gi yra ta paslaptinga Butkūnų sodyba. O senas Butkūnas dešinio ūso galą pirštais raitydamas, jausdavosi lyg du žuikis vienu šūviu būtų nudėjęs: jis svečią užsikviesdavo ir, žinoma, jo nesulaukdavo. Jo savimylą kutendavo gerai nusisekęs pokštas.

Taip buvo betgi anais laisvės laikais, kol dar gyveno senas Motiejus Butkūnas. Jis mirė tuoj bolševikams užėjus. Nuo to laiko ir Butkūnų sodyboje daug kas pasikeitė.

Karui prasidėjus, namo grįžo vyresnysis sūnus Juozas, buvęs 2-rojo pėstininkų pulko leitenantas. Butkūnų šeimoje dabar buvo tik motina su trimis nevedusiais sūnumis: leitenantu Juozu, mokytoju Feliksui ir Kretingos pranciškonų gimnazijos abiturientu Andriumi. Patį vyriausią sūnų Robertą, 3-čio kavalерijos pulko

Aš nueisiu ant kalno, Pažiūrėsiu į jūrą, Kur vanduo liūliuoja, Levendrėliai siūbuoja.

(Liaudies daina)

Mūsų laivas, nešdamas kelis šimtus moksleivių, atpūskė į Nidos uostą vakare. Prieblاندose matēm išsirežusias kopų kupras. Tolumoje švokstė pušėlės, susiliedamos su bangų slėmiais, o mūsų daina skardeno visose mariose. Paskui ant kranto susikūrė laužas. Aplinkui šoko jaunimas taip gyvastingai, kaip tos liepsnos. Susirinko žvejai ir žiūrėjo, kaip šislon lietuvininkai linkminasi. Iš viesbučių atėjo svečiai — užsieniečiai ir negailėjo mum šiltų žodžių.

Rytmetį anksti kilom ir bėgom prie marių. O jos spindėjo lyg stiklas ir tirpo tolumoje. Bridom į vandenį, prausėm veidus ir, prisimindę dainas, jas siuntėm mieliem vandenim ir tekančiam saulei.

Soko ji iš tolimų pušynų, nuraudus ir dangstydamasi pūkinu debesėliu. Tuoj iki mūsų ištiesė aukso tiltą, mus sveikindama. Tuo taku ir pati lenkėsi į marias, prausėsi skaisčiu veidu, ir visi vandenys degė saulėtekio ugnyje.

Pakilo saulė, nešdama dainas ir kelionės džiaugsmą. Keliavom per pušynus, per smėlynus, suradome žvejų kaimus ir juos sveikinom daina. Jie mum

mojavo savo lengvom burėm, bičiuliškai veidais. Keliavom aukštyn ir aukštyn Neringos juostą. Kairėje siūbavo Baltija, nerami ir suširpinusi bangas. Tolumoje plaukė laivas, užsikisęs už kamino melsvą dūmų puostą, ir suko į Klaipėdos uostą.

Ak, tai Klaipėdužė, dainom apdainuota. Ten išplaukia žvejai su tinklais į jūrą, ten laivai atveža meironėlių. Ir mes skubėjom į ją, valandėlei sustodami Juodkrantėje, pajūrio krantuose, pasisveikindami su briedžiais.

Vargu kitur jauti tiek meilės tom pušelėm ir paprastam smėliui, kaip keliaudamas pajūriais. Vargu kitur gyveniti tokį gilų džiaugsmą, kaip ten, kur vėjas švilpauja linksmas dainas ir jūra taikingai ošia. Jauti visą praeitį, kaip čia prie Kuršių marių ir ten toliau už Tilžės, už Ragainės, net iki pat Vislos, prūsai ir lietuviai savo krauju pašventino šią žemę. Taj vargo žemė, taj vargo tėvynė.

Kai taikios prūsų gentys kūrė ugnį romuvoje, atėjo iš pietų germanai — kryžiuočiai ir brovėsi žingsnis po žingsnio gilyn į krantą. Jie pavergė lietuviškas gentis. Čia siautė marai, naikindami žmones. Čia vėliaus atsikraustė net iš Prancūzijos, Šveicarijos, Škotijos ir iš Lietuvos žmonės, kad pripil-

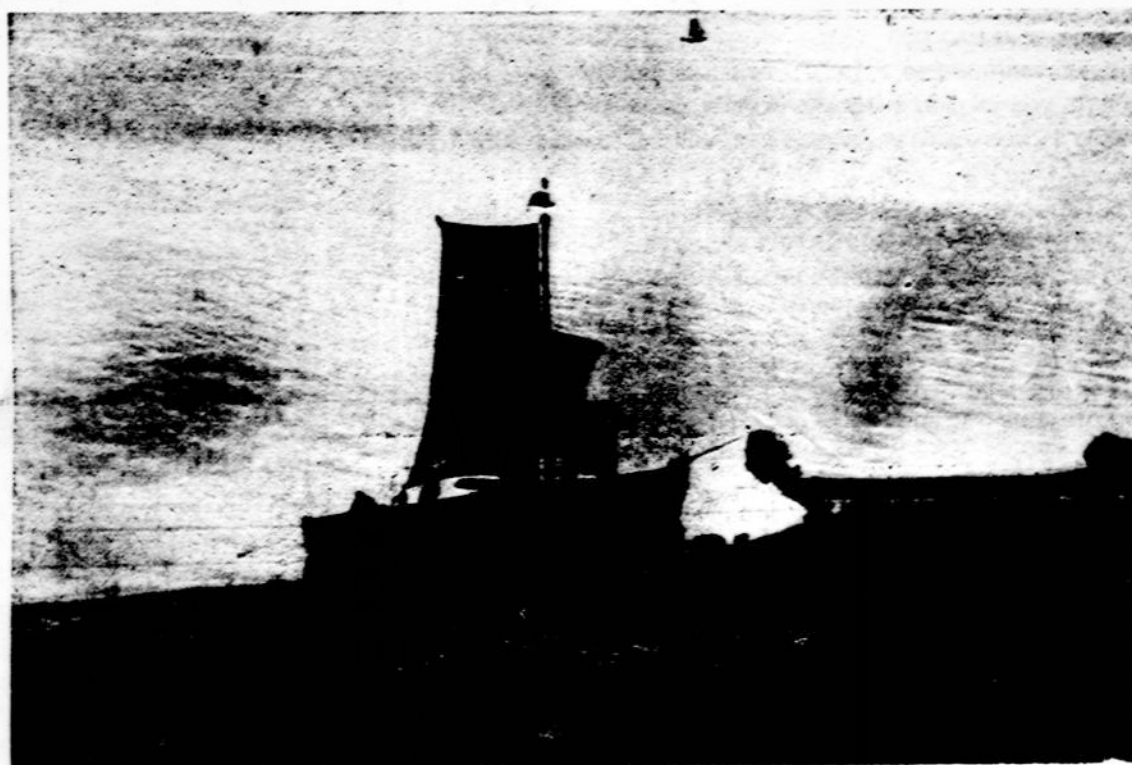
dytų tuščiąjį erdvę. Sunkioj baudžioj slinko juodžiausi amžiai. Lietuvis čia negalėjo mokyti, būti amatininku. Jis turėjo tik tarnauti vokiečiui darbininkui. Išmirė mūsų gentys prūsai, nepalikdami jokio kultūros paminklo. Germaniška galybė malė ir lietuvius. Didelė jų dalis pasidavė germanų dvasiai ir nuėjo jiems tarnauti, bet giliuose žvejų kaimuose, tikininkų namuose išsilaikė lietuviškas žodis ir jo dvasia.

700 metų vergija slėgė šią kraštą, svetimos kultūros veikė mūsų brolių ir savitai suformavo jo charakterį. Kaj su juo kalbi, klausaisi jo tarmės, vis tiek jauti, kad jis tavo brolis. Ir kai jis pasakoja apie Tilžę, Rambyną ar Jsrutę, jauti, kad kalba apie mūsų bendrą tėvynę.

Dalį šios Mažosios Lietuvos — Klaipėdos kraštą — buvom išvadavę. Jis kas metai skleidėsi ir klestėjo, gyviau įsiliejo į mūsų tautos gyvenimą, bet Hitleris vėl išplėšė iš mūsų, o dabar M. Lietuva mindo ir purvina maskolių batai.

Prisimindami jo išvadavimą, mintim keliaujame į tą pajūrį, kur gintarais nubarstyta pakrantė, kur levdrečiai siūbuoja, ir reikiama viltys, kad bus išlygintos visos skriaudos ir anos lietuviškos srities sugrįš Lietuvai.

A. D.

Žvejų laivai Baltijos pamaryje.

Iš Rusnės kiemo

Išbėg išbėgo
Iš Rusnės kiemo
Du jaunu žvejytėliu.

Jie leido leido
Plonus tinklelius
Bodumo vidurėly.

O ir sugavo
Dyvnaus tinkleliais
Du jūrų versikūliu.

— Oi drauge, drauge,
Drauguži mano,
Kas tai dyvų žuvėlė!

Oi ir supyko
Bangų dievaitis,
Pakilo šiaurės vėjas.

— Oi drauge, drauge,
Drauguži mano,
Mesk aukso inkarėlį!

Tegul terita
Bangpūtis valtį
Ant aukso inkarėlio.

— Oi drauge, drauge,
Drauguži mano,
Lipk masto viršūnėlė!

Rasi matysi
Kopų kalnelį
Ir laibasias pušes.

— Nei matau kopų,
Nei kopų kalnų,
Nei laibųjų pušelių.

Aš tik matau
Mergelę savo
Po pušyną vaikščiojant.

Zals vainikėlis,
Gelsvos kaselės,
Žalių raštų žiurstelis.

Kad įmančiaiau,
Pusiau dalyčiau
Žalių raštų žiurstelį.

Vieną puselę
Į skrynįą dėsiu,
Antrą į velukėlę.

— Oi drauge, drauge,
Drauguži mano,
Katrul suksi valtėlę?

Ar ant Pakalnės,
Ar ant Vorusnės,
Ar ant Rusnės kiemelio?

Rusnės kiemelis
Kaj Klaipėdužė,
Čia bėga su valtėlėm.

Rusnės kiemely
Aug man mergelė,
Ten rimst mano širdelė.

Klaipėdos krašto liaudies daina

PAVERGTOJE LIETUVOJE

• **Kratosi komunistų spaudos.** Prieš Naujus Metus "SL" skėtrosi, kad net "Tiesos" ir kitų komlaikraščių platinimas slubuoja. "Ypač liūdna padėtis kai kuriuose rajonuose, kaip Zarasų, Širvintų, Trakų, Dusetų ir k. Negeriau ir Kauno, Jurbarko, Prienu, Seduvos, Tauragės rajonuose. Prenumeratorių negauna laikraščių ištaisais mėnesiais. Blogai eina ir prenumeratų rinkimas", — skundžiasi okupantų organas.

Bet ne ten ieškoma neskaitymo priežasčių. Tikroji priežastis — žmonės nemėgsta kom. spaudos. Todėl okupantų organas ispėja: "partijos organizacijos turi pasirūpinti, kad sritims ir rajonams nustatyti tiražai būtų pilnai realizuoti." Iš čia ir aiškėja visų komunistinių tiražų paslaptis: taip nustatyta, o prenumeratos ap-

mokamos iš žmonių išluptais pinigais (vadinasi, "valdžios"). Valdžia rašo, valdžia platina, valdžia tegu ir skaito. Kad žmonės labiau skaitytų, nepadedant nei 170.000 agitatorių.

• **S. Libermanas** nusiskundžia, kad daugely kolchozų vartojamos netikslios taisyklės. Tik vienam Užvenčio rajone jų rasta 616. Kai buvo prašyta jas atremontuoti, ž. ū. ministerio pavaduotojas Kalcovas ant to prašymo uždėjo rezoliuciją "I byla". Atseit, "viskas tvarkoj", nors, "SL" manymu, negeriau ir vietos pramonės ministerijai. Ši ministerija jau dveji metai žada skirti lėšų įsigyti kontrolės įrankius, bet jų vis nesuranda. Drobnių suvestame 1.530 mil. rublių biudžete.

(SL)—Litovskaja Litva, T—Tiesa). A. Pk-nis

sodyboje. Čia buvo karo aviacijos kapitonas Kijus, iš Panevėžio, gimnazijos mokytojas Saulius, iš Šiaulių, policijos valdininkas Jonkus, iš Raseinių, gen. štabo kapitonas Janulis, iš Kauno, ir Kajetonas Snaigūnas su Juozu Butkūnu. Kadangi po vakarykščio kaukuolininkų pareiškimo buvo aišku, kad jie sodybą dar lankys, tai Feliksas ir Andrius Butkūnai buvo pastatyti sargybon: pirmasis rytiniame Naglio kalno šlaite, antrasis — viršūnėje, jūros pusėje.

Posėdžiavusieji nutarė išleisti į gyventojus slapta krivulę, kuri stiprintų pasireiškusių gyventojuose pasyvumą ir dar paragintų slėptis bei visais galimais būdais vengti tarnauti okupantams.

Jiems besikalbant, uždušęs pro duris įsivertė Feliksas Butkūnas.

— Vokiečiai ant motociklo, — riktėlėjo ir pats vėl kažin kur dingo.

Buvusieji pirkioje jau neturėjo kada slėptis, nes aiškiai girdėjo čia pat plerpiant motociklo motorą. Juozas Butkūnas tuojau pasuko raktą duryse. Tuo momentu pro vartus kieman įnėrė motociklas su vienu rudmarškininiu ir kaukuolininku leitenantu. Vokiečiai, nušokę nuo motociklo, išsitraukė pistoletus ir tekini puolė per duris į virtuvę. Ten, tik išsigandusias moteris beradę, puolė prie užrakintų kambario durų.

— Sofort aufmachen oder ich schiesse! (Tuojau atidary-

kit, nes šaustu) — griežtai riktėlėjo kaž kuris vokiečių.

Iš vidaus nieks neatsiliepė. Juozui Butkūnui vos tik duris užrakinus ir vokiečiams į trobą subėgus, jo svečiai ėmė risti pro langą. Vokiečiai už durų niršo, spardė jas kojomis, grūmojo. Pagaliau ėmė versti duris, pečius įrėmę. Tatai ir ramųjį Juozą kiek paveikė. Jis duris vėl atrinko, bet nelaimė dar kiek per anksti. Mat, kol jo svečiai movė pro langą, jis paskubom pasimovė viršutines kelnes, susivėlė plaukus ir sujaukė sofą, kad atrodytų, jog jis mokytojas. Jam būtų pavykę nekaltą mieguistą suvaidinti, bet jis atrakinio duris kaip tik tuo momentu, kai Kajetonas Snaigūnas pats paskutinis, dar šoko pro langą. Galvotrūkiškai įsiveržė vokiečiai dar spėjo pamatyti, kaip šmėkstelėjo kaž kieno skvernas.

Kaukuolininkas vienu šuoliu prisoko prie lango ir visa gerkle sugriaudė "Halt!" Norėdamas pagauti, jis viena koja šoko ant kėdės, stovėjusios prie lango, o kita kėlė į palangę, kad galėtų išsokti į kiemą. Skubėdamas jis tik bato galu tepalietė kėdės kraštą ir visu savo ūgiu išsitiesė asloje.

Juozą Butkūną taip dūrė juokas į šoną, kad jis vos nepraplupo kvatotis. Bet negalima gi įpykusio žvėries dar daugiau erzinti. Pavojinga. Juozas, kruvinai sukando liežuvį ir susilaikė. Jo veidas švystelėjo (Pabaiga sek. numerį)

Gyvasis kraitis Lietuvai

Trumpais kirptais ūsais ir barzda vyras, kurio atvaizdą daug kartų teko matyti lietuviškosios spaudos puslapiuose, melia šypsena pasitiko mus tarpdury, kai anadien būrelis spaudos atstovų pasibeldėme į jo namus. Atrodė, patekome į kurį nors tikrosios, gyvosios Lietuvos kampelį, o ne į Elizabethe gyvenančio profesoriaus Juozo Zilevičiaus butą.

Sienos nukabinėtos vienodo formato tamsiai rudos spalvos Lietuvos vaizdų fotografijos, o svedų kambario sienoje mūsų žvilgsnius surinko didžiulis spalvotas paveikslas, — tai dail. Bagdanavičiaus paveikslas, — aiškino mums profesorius, — vaizduojas Birutę su Kęstučiu.

Zvalgėmės toliau po kambarį. Čia viskas taip tvarkingai išdėstyta ir jauku tarytumei šeimininkė tik ką būtų išėjusi. Šeimininkės fotografija rėmėliuose stovėjo ant staliuko ir atrodė, kad štai, prasivęs durys, ir ji įeis gyva ir tokia miela, kaip kadaise. Deja, jau daug mėnesių, kai profesorius su bičiuliais ir pažįstamais palydėjo ją į amžino poilsio vietą.

Išsinekamie ir klausinėjamie profesorį apie jo muzikinę veiklą Lietuvoje ir Amerikoje.

klausinėjamie apie dainų šventes, kurių viena dabar kaip tik sausio 20 d. įvyksta Newarko ir kurioje jis bus pagerbtas jo 60 metų amžiaus sukakties proga.

PAS PROF. J. ZILEVIČIŲ JO 60 M. SUKAKTIES PROGA TIES PROGA

— Nuo 1929 metų gyvenau Amerikoje, — sako profesorius. — Besikuriant Lietuvos aukštosios muzikos mokykloms, trūko istorinės medžiagos Amerikos lietuvių muzikiniam gyvenimui pažinti. (Jis profesorius Klaipėdos Konservato-

PROF. J. ZILEVIČIUS, Kompozitorius-muzikas

rijoje ir dėstė muzikos istoriją. Svetimo Ministerijos siunčiamas atvykau trejiems metams Amerikon tos medžiagos pasirinkti.

— Amerikos lietuvių muzikos gyvenimas buvo toks įdomus, kad per tuos trejus metus aš vos tik susiorientavau, ko kur ieškoti — sako jis — iš visos Amerikos man pradėjo plaukti studijų medžiaga, ir jos buvo tiek daug, kad net mano bute pasidarė ankšta. Tada prašiau, kad man prailgintų vizą. Ir vėl pasilikau, medžiagą berinkdamas.

Pradžioje profesorius gaudavo algą iš Liet. valdžios, vėliau kun. J. Simonaičio buvo pakviestas vargoninkauti, ir pažadėtas atlyginimas. Nuo to laiko profesorius apsisprendžia dar ilgiau pabūti, rinkdamas studijų medžiagą ir dalyvaudamas čionykščiam muzikos gyvenime.

Kai 1935 m. Kaune buvo suiruštas Draugijos Užsienio Lietuviams Remti kongresas, jo pasiūstoj Amerikos lietuvių parodos skyriaus medžiaga buvo gausiausiai lankoma.

Vėliau prasidėjo pasaulinės parodos organizavimas. Lietuvos paviliono tvarkyti buvo atvykę M. Avietenaitė, muzikos daliai paruošti turėjo atvykti Martinonis, bet jam neatvykus, J. Zilevičius buvo pakviestas.

— Apvažiavau tada apie 70 kolonijų. Iš visur susidarė apie trijų tūkstančių dainininkų choras. Jie, tautiniai drabužiais apsirengę, specialiais autobusais vyko į New Yorką.

Daugelyje miestų, pro kuriuos jie pravažiavo, juos sveikindavo miesto burmistrai, praleisdavo ištisos minios žmonių.

— Dar ir dabar, gvyai atsimenu, kaip nuostirdiai mane su choru sutiko Worcesterio miesto galva, — prisimena profesorius 1939 m. rugsėjį.

Paskui, kad jungtinis choras su vargonais giedojų "Apsaugok Aukščiausiąs..." net ašaros tryško.

1940 m. J. Zilevičius buvo bėmanas grįžti į Lietuvą, bet, netrukus paaiškėjo, kad politiniai įvykiai ima komplikotis, tai jis taip ir pasilikio čia, visą laiką gyvendamas Elizabethe, ypatingai kun. J. Simonaičio remiamas.

Profesorius savo tikslą pasiekė: jis šiuo metu turi surinkęs vienintelį tokį gausų ir pilną lietuvių muzikologijos rinkinį, apimantį Lietuvos ir Amerikos lietuvių muziką ir juo pasiremdamas rašo studiją apie Amerikos liet. muziką. Be to, jis čia visą laiką buvo kaip vienas labiausiai kunkuliuojančių muzikos veiklos šaltinių.

Jis skaito paskaitas, organizuoja dainų šventes, rašo apie muzikinę veiklą, diriguoja jungtinius chorų didžiuosius pasirodymuose. Visada pilnas energijos, kaip ir dabar, kad ir 60 m. amžiaus sulaukęs.

S. Narkėliūnaitė

Newark, N. J.

Sausio 20 d. įvyksta didžiulis New Jersey lietuvių sąskrydis šv. Trejybės parapijos salėje. Šeši šios valstybės lietuvių chorai įsėina į sceną dalyvauti savo dainų šventėje. Programoje dalyvaus Bayonnės par. chorai, vedamas A. Jakubčionio, Elizabethe, ved. prof. J. Zilevičiaus, Harrisono, ved. Alg. Kačanausko, Lindeno tremtinių chorai, ved. J. Čižausko, Newarko, vad. M. Bernoto ir Patersono, ved. V. Justo.

Chorai pasirodys pavieniui ir jungtiniai, kuriam vadovaus Alg. Kačanauskas ir J. Čižauskas. Chorai savo repertuare turės ir prof. J. Zilevičiaus dainų, o jungtinis choras atliks jo "Laisvės dainą". Šios dainų šventės metu bus pagerbtas tų dainų švenčių organizatorius prof. J. Zilevičius, jo 60 metų sukakties proga. Buv. Kauno Valst. Konservatorijos direktorius prof. K. V. Banaitis skaitys paskaitą apie suakutvininką. Vėliau bus suakutvininkui pagerbti bankietas, kurio metu programą atliks Vilniaus op. solistė Felicija Pupėnaitė - Vasiliauskienė ir Metropolitan op. solistas Algirdas Brazis.

Šios šventės vyriausiasis šeiminkas yra Newarko šv. Trejybės parapijos klebonas prel. J. Kelmelis, o šventės techniskais darbais rūpinasi Newarko šv. Cecilijos choro vedėjas Martinas Bernotas, talkininkai: vikarai kun. P. Totoraičiui, Alg. Kačanauskui ir visiems chorų vedėjams.

Tai bus ketvirtoji New Jersey dainų šventė. Prof. J. Zilevičiaus iniciatyva šios šventės pradėtos ruošti 1950 m. spalio mėn. pirmoji šventė įvyko Elizabethe, II-ji — Bayonnėje, III-ji Patersono. Penktoji šventė yra numatyta ruošti Harrisone, jos organizavimu rūpinsis tenai esančio choro dirigentas Alg. Kačanauskas.

New Jersey lietuvių kviečia newyorkiečius ir visus artimųjų apylinkių lietuvius toje dainų šventėje dalyvauti. —sn—

Dėl mirties uždaryta

Nedidelio Bavarijos miestelio gyventojai nustebo, pamatę, kad ant kapinių vartų kabo lapelis su užrašu: "Dėl mirties uždaryta." Pagaliau išaiškėjo, kad kapinių duobkasys ir prižiūrėtojas išvykęs į savo brolio laidotuves.

Ne tą pagavo

Argentinos kurorte Llaolao viešbutis svečių malonumui laikė prijaukintą pumą. Bet vieną dieną jį kažkur padavė, tad buvo pasiūstas viešbučio tanautojas pabėgęs žvėrį pagauti ir pargabenti atgal. Ir iš tikro po kiek laiko tarnautojas grįžo, vedinas sugauta puma. Bet koks buvo jo nustebimas ir išgąstis, kai jis pamatė, jog pabėgusi puma buvo jau anksčiau sugrįžusi, o jis parvedė pagavęs laukinę.

BALTIMORES ŽINIOS

Reikšminga sukaktis

Sausio 15 d. suėjo 24 metai, kai buvo įšventintas į kunigus šv. Alfonso parapijos klebonas, kun. dr. L. Mendelis. Ir tiek pat laiko suėjo, kai jis dirba pastoracijos darbą mūsų parapijoje. Sukakties proga yra gavęs daug viešų ir privačių sveikinimų, kuriems nuosirdžiai pritaria visų parapijiečių širdys ir net nebepraktikuoją tikėjimo lietuvių, kurie kun. L. Mendeliui pripažįsta daug nuopelnų baltimoriečių lietuviškai nuotakai palaikyti ir jų dvasiai ugdyti.

Bene ryškiausiai ir prasmingiausiai šios sukakties reikšmę nusako pavaizduoją du faktai, kurių pradžia sutampa su kun. dr. Mendelio atvykimu į Baltimore.

1. Šv. Jėzaus Vardo Draugijos šv. Alfonso parapijoje atsiradimas. Sukaktuvinkas yra šios D-jos įsteigėjas ir jos valnuotojas per 20 metų. Šiandien D-ja yra apjungusi daugumą parapijos vyrų ir atlieka didelį darbą. Ją kiek daugiau supratas ir parėmus tremtiniais. D-ja taptų patikuojančių parapijos vyrų visuotina bažnytinė organizacija. Tai būtų dar didesnė krikščioniškai katalikiško fronto jėga, kurios globoj klestėtų stipri lietuviškai-katalikiška dvasia. Visas D-jos gyvenimas ta linkme ir rieda. Tai įrodė paskutinioji d-jos metinė šventė, švesta sekmadienį, sausio 13 d., kurios metu D-jos Valdybą ir nariams buvo įteikta apie 100 ištikimybės kryžių už pavyzdinį eitas pareigas.

2. Amžinos Novenos šv. Alfonso bažnyčioje įvedimas. Pirmosios pamaldos buvo 1935 m. sausio 10 d. Nuo to laiko, jau per 17 metų, kai be pertraukos jos vyksta, sutraukdamos tūkstančius maldininkų. Jau arti 1 milijonas žmonių yra įrašydinti į stebuklingąjį medalių. Daug maldininkų yra gavę malonių per Marijos užtarimą. Keliolika tūkstančių jų yra viešai paskelbtą bažnyčioje. Lankančių novenas maldingumas ir nuolankumas yra pilnas meilės ir pasitikėjimo.

Jau šie du faktai gražiai apibūdina Gerbiamojo Sukaktuvinko darbą ir pasiaukojimą Dievui ir artimui.

Rinkliava našlaičiams

Sausio 20 d. šv. Alfonso bažnyčioje bus rinkliava arkivyskupijos našlaičiams. Arkivyskupijoje yra keliolika našlaičių

namų - prieglaudų, kuriuose katalikų aukomis yra išlaikoma ir auklėjama daug našlaičių. Tai didelis artimo meilės darbas. Visi pagal savo išgales prašomi jį paremti.

Lietuvių melodijos valanda

Jau ketveri metai sekmingai veikia Lietuvių Melodijos Valanda. Ji savo transliacijas duoda kas sekma dienis 12:30 val. per vietos siųstuvą WBMD 750 K. C. Jos noriai klausomos visų lietuvių, nes be savitinių žinių iš vietos lietuvių gyvenimo dar perduodama lietuviškos muzikos, dainų, deklamacijų ir kit. Visa tai sekmadienio laisvalaikį gerokai pajvairina ir uždega bent mažą kibirkstėlę jausmo, ypač tiems, kurie nieko nekaito lietuviškai ir nemoka angliškai.

Melodijos Valandą tvarko ir transliacijas perduoda Albertas Juskevičius ir Juozas Ruzga, abu lietuviai, savo tėvų žemės nematę. Valandos išlaikymas, programos parengimas ir jos perdavimas vedėjams teikia daug rūpesčio, bet jėdų savo kietu darbu ir užsispyrimu stumiasi pirmyn ir kaskart programos turinį įvairina ir gerina. Labai didelę pažangą padarė liet. kalba, kuriai pagerinti labai daug dirba A. Juskevičius. Lietuviškoji visuomenė jų užsimojimus nuosirdžiai remia. Paskutiniu laiku labai daug kas įsirašo nariams rėmėjais, kurie savo kukliu metiniu mokesčiu padeda apmokėti būtiniausias valandos išlaikymo išlaidas ir, svarbiausia, moraliai paremia nelengvą darbą.

Melodijos Valanda 4-rių metų sukakvių proga, sausio 12 d., lietuvių svetainėje buvo surengusi šeimynišką vakarą-balių. Nors mieste buvo susisiekimo streikas, atsilankė per 300 lietuvių. Programoje buvo meno varžybos, kuriose dalyvavo senesnieji ir jaunieji mėgėjai. Varžovams buvo paskirtos 3 premijos, kurias paskyrė lietuviškos prekybos įmonės.

Viešo susisiekimo streikas

Nuo sausio 10 d. Baltimorės mieste nėra autobusų ir tramvajų susisiekimo. Ryšium su tuo aprimo ir viešas gyvenimas. Daug kas negali nuvykti į darbą. Apytušios mokyklos. Krautuvų darbininkai snūduriuoja be darbo. Nekantriai laukiama normalaus gyvenimo grįžtant.

KAS KĄ SAKĖ

Nepaprasti vaisiai

Senosios Graikijos išminčius Diogenas, bevaikštinėdamas miesto pamūriais, pastebėjo alyvos medį, ant kurio šakų kybojo pakartos kelios moterys.

— O, palaimintas medį, — šuktelėjo Diogenas, — kad jūs visi medžiai duotumėte tokius vaisius!

Aišku, kad jis moterų labai nemėgo.

Ir bulvių nėra

Mažąjį Antanuką mokykloje įpareigoja parašyti rašinį apie liaudies demokratijos laimėjimus žemės ūky. Atiduodamas atgal sąsiuvinį, mokytojas sako:

— Rašinį gražiai parašei, tik pabaiga klaidinga. Tu rašai, jog visas dabar užauginamas bulves sudėjus į krūvą, jos siektų ligi pat Dievo sosto. Jokio Dievo juk nėra.

— Juk bulvių irgi nėra, drauge mokytojau, — pasiteisina Antanukas.

Malonumas cigarečių pirkėjams

Austrijos cigarečių pirkėjai paskutiniu laiku susilaukė nemažo malonumo, nors cigarečių rūšis ir nepagerėjo. Kai tik į naujai pastatytus cigarečių pardavimo aparatus įmeta

pinigą, tai ne tik cigarečių dėžutė iškrinta, bet kartu ir atsiliepa malonus moteriškas balsas: — Ačiū ir ligi pasimatymo!

PIEMENĖLIO KERSTAS (Ne anekdotas — tikras atsitikimas)

Lietuvoje — bent tame jos krašte, kuriame buvau augęs, ūkininkai visuomet drauge su savo samdinais valgydavo prie vieno stalo, išskyrus piemenis: didelis "neunaras" atrodė suaugusiems prie vieno stalo su piemeniu sėdėti.

Pirmą kartą patekęs svetimųjų tarpan, kaip niekuo dėtas, atsisėdo prie stalo piemenėlis kartu su kitais vakarieniaujant.

"Vaikė, eik prie pečiaus, čia ūsuotiems vyrams vieta! — rūsčiai paliepė piemenėliui bernas.

Atsisėdo vargšelis ant murelio, prie pečiaus. Šeiminkas atnešė jam dubenėlį sriubos, riekę duonos padėjo.

Tik pradėjus jam valgyti, strikt ant murelio užsoka katinas ir lenkia galvą prie dubenėlio.

— Škac, prie stalo, — tu su ūsais! — kaukštelėjęs šaukštų į galvą katinui, nuvijo jį piemenėlis.

Br. Pašimeniškis.

NEW BRITAIN, CONN.

Seštad. mokyklos eglutė

Po visos eilės parengimų atėinančių sekmadienį sausio 20, 4 val. popiet liet. parapijos salėje vietos seštadieninė mokykla, vadovaujama K. Marijosienės, jau nuo rudens rengiasi Connecticut apylinkės vaikų šventei, kurioje suvažiuos vaikai, jų tėvai ir mokytojai bei svečiai iš Waterbury, Hartfordo, New Haveno ir kt. apylinkės miestų. Vietiniai vaikai vaidins kalėdinį vaidelį "Eglutės" — B. Vaivorytės "Ragnyt Našlaitėle", o Waterburio bei Hartfordo vaikučiai taip pat žada kai kuo žiūrovus nustebinti. Iš Putnamo atvyks žinomas pedagogas - publicistas dr. A. Šerkšnas ir pasakys kalbą. Po programos bus visi vaikučiai pavaisinti ir Kalėdų Senelio apdovanoti. Visi su nekantrumu laukia, ką mūsų mažieji parodys. Kai mažieji pasivaisins ir užaugs, tai užaugs jaunimas ir senimas turės progos smagiai pasisukti bei pasivaisinti iš turtingo lietuviškai parengto bufeto. Šia proga tenka pažymėti, kad negausios tremtinių vietos kolonijos visi iki vieno vaikučiai lanko seštadieninę mokyklą, iš viso 15 vaikų.

A. Lupynaitis

• Vatikano radijas paskutiniu laiku vėl davė visomis kalbomis žinių apie tikėjimo persekiojimą Lietuvoje ir apie lietuvių atsparumą kovoje su okupantais. Radijo komentatoriaus tarp kitko pabrėžė, kad nors ir žiauriausiai persekiojami, Lietuvos katalikai renkami į bažnyčias net ir tada, kai jų klebonas jau yra išvežtas. Bažnyčias jie lanko tol, kol komunistai jas visiškai uždaro. Bažnyčios, kurios iki šiol dar tebėra neuždarytos, yra visuomet pilnos žmonių. Aušros Vartai Vilniuje ypač gausiai lankomi.

ISIGYKITE NAUJOSIUS TREMTIES LEIDYKLOS LEIDINIUS: Putino, Altorij Sešelyje. 3 tomai viename lino įrišime, kaina — 4 dol. Igno Seimiaus, Kuprelis. Lino įrišime, kaina — 2 dol. V. Alanto, Pragarų Pošvaistės. Lino įrišime, kaina 3.50 dol. Užsakymus siųskite šiuo adresu: PASVAISTĖ, 563 Hemlock St., Brooklyn 8, N. Y.

VISI Į DAINŲ ŠVENTĘ!

1952 m. sausio mėn. 20 dieną

NEWARKE, N. J. SV. TREJYBĖS PARAPIJOS SALEJE, 207 ADAMS ST.

IVYKSTA DIDŽIULĖ

DAINŲ ŠVENTĖ

Šventės metu pagerbiamas DAINŲ ŠVENČIŲ Organizatorius, 60ties metų sukakties proga PROF. JUOZAS ZILEVIČIUS —

Šventėje dalyvauja: Bajonės, Elizabethe, Harrisono, Lindeno, Newarko ir Patersono chorai. Paskaitą skaito buv. Kauno Valstybės Konservatorijos Direktorius Prof. Kazys-Viktoras Banaitis.

Po programos šokiai, grojant šauniam orkestrui. Bus turtingas bufetas.

Įėjimas: \$1. Pradžią punktualiai 5 val. po pietų.

REMKIME LIETUVIŠKĄ DAINĄ.

VISUS KVIECIAME ATSLILANKYTI

ŠVENTĖS RENGIMO KOMITETAS

Kur žmonės meldžiasi lyg sekmadienį

Ne kartą buvome girdėję, kad Baltimorėje yra kažkas nepaprasto. Žmonės ten paprastomis dienomis plūsta į bažnyčią tokiais būriais, kaip kitur renkasi tik sekmadieniais. Bažnyčia ta yra lietuvių — šv. Alfonso, o jos klebonas — kun. Dr. L. Mendelis. Girdėjome jo vardą sklindant toli už Maryland valstybės ir net už Amerikos sienų. Tai ir sugundė tris redakcijos narius pasileisti kelionėn į pietus.

Keliavome iš tikrųjų keturių. Mat, prisikabinome dar T. V. Gidžiūną, OFM, pranciškonų vienuolyno viršininką Brooklyne, kuris prieš 6 metus Baltimorėje įkėlė koją į Amerikos žemę. Galvojome, kad vis bus saugiau, jei keliai kur susipins ar galva apsisuks. Bet mašina bėgo gerai, net nečiaudėjo. Ir viskas taip pat gerai klostėsi: nereikėjo kelio klausiti. Kelias vedė tiesiai į Baltimorę.

Miestas su mišino pirštu

Islandę iš New Yorko kamšaties ir nauju keliu aplenkę Philadelphia, nei nepastebėjome, kaip besnekučiuojant mašina įriedėjo į svarų, erdvų ir jaukų miestą. Pirmiausiai pamatėme dangorėžį, vienui vieną bekyšantį, kaip mišino nykštį. Visi kiti namai atrodė beveik lygūs, dailūs ir mūriniai.

Europoje buvusiems tuojau kvėpteli vokiška dvasia, net ir baviško stiliaus namukų pasirodo. Taigi, pasirodo, kitados čia vokiečių imigrantų nemažai būta ir savo antspaudas miestui uždėtas.

Dabar Baltimorė kopija jau į milijoninį miestą. Joje 859,100 gyventojų. Kasmet didėja, ir vieną dieną ji perlipės per milijoną. Tada galimas daiktas: iškils antras dangorėžis...

Pačioje miesto širdyje

Pačioje miesto širdyje, kur susikerta didžiosios gatvės, o

šv. Alfonso parapijos mokykla. Kairėje, pirmajame aukšte, yra įsikūrus Katalikų Informacijos Centras, vedamas vienuolių paulistų.

BALTIMORE APLANKIUS

per visą dieną kunkuliuoja didmiesčio gyvenimas, smailiu gotišku bokštu iškyla lietuvių šv. Alfonso bažnyčia. Jau iš lauko ir aplinkinių pastatų, bažnyčiai priklausančių, matai, kad čia gyvena rūpestingas šeimininkas: visur švaru, visi namai nudailinti ir naujai atremontuoti. Kai iš arčiau žiūri į skrendančias bažnyčios linijas, meldiesi viduje ar lankai kleboniją, ir nepagalvoji, kad daugiau kaip šimtas metų visa tai pastatyta. Kadaise čia buvo vokiečių vienuolių - redemptoristų - vienuolynas, užbaigęs tą bažnyčią statyti 1845 m. Bet ėmus vokiečiams keltis iš centro į priemiesčius, bažnyčią perėmė lietuviai. Šie taip pat iš vidurio miesto judėjo į pakraščius, bet savo bažnyčią išlaikė centre, kad visi matytų, kaip lietuviai tvarkosi ir kaip jie moka organizuoti bažnytinį gyvenimą.

Dar nepabaigta pasaulio...

Lietuviška parapija Baltimorėje įkurta 1888 m. Pradžioje lietuviai neturėjo savo bažnyčios, pamaldas laikė šv. Petro bažnyčios rūsyje, o vėliau buvo nusipirkę iš žydų sinagogą. Bet Izraelio vaikai apsižiūrėjo, kad lyg nepridera katalikams užleisti sinagogą, kol dar neatėjo pasaulio pabaiga. Tai vėl iš lietuvių ją atpiko.

Po to kun. Lietuvininko pastangomis buvo įsigyta pirmoji bažnyčėlė — šv. Jono Krikštytojo. Kai ji pasirodė per ankšta, buvo parduota italams, o lietuviai nusipirkę šv. Alfonso bažnyčią. Dabar joje šeimininkauja kun. Dr. L. Mendelis.

Ketvirtis amžiaus Baltimorėje

Kun. dr. L. Mendelis jau 23 metai kaip Baltimorėje. Jis gimė Šiauliuose. Augo ir dirbo Pensilvanijos anglų kasyklose. Kunigo mokslus išėjo JAV ir Romoje. Prinicijas laikė Lietuvoje — Vieksniuose. Įgijęs daktaro laipsnį, ruošėsi profesoriauti, bet reikėjo Amerikai lietuvių kunigo pastoračiniam darbui. Už jo laikinai užkibęs, visam laikui paliko. Atsikėlė į Baltimorę dar jaunu vikaru, čia paliko klebonu ir iki šiai dienai tebetriušia nesigailėdamas nei laiko, nei sveikatos. Lietuvių parapiją Baltimorėje jis padarė garsią visoje Amerikoje. Jis nuolat užimtas, nuolat plūsta pas jį žmonės.

Klebonijos dėl to raštinė priemonė didelė įstaiga. Nenorėjome ir mes trukdyti brangaus jo laiko, tačiau jį priėmė su visu nuoširdumu, viską aprodė ir išsakė.

Malonių ženklas

Šv. Alfonso bažnyčia iš viso miesto sutraukia daug žmonių. Jų daug lankosi rytmečiais ir dienos metu, kada būna novena prie Stebuklingojo Dievo Motinos Medalikėlio.

Šios pamaldos buvo įvestos 1935 m. sausio 10 d. Pradžioje buvo tik ketvirtadieniais, vėliau perkelta į pirmadienius, o paskui pridėta ir antradieniai. Dabar novena kartojama pirmadienį 7 kartus, o antradienį — 5 kartus.

Kairioje bažnyčios navoje yra didelis gražus paveikslas, vaizduojantis antrąjį Marijos ap-

sireiškimą pal. Katarinai Laboure (1830 m. lapkričio 27 d.) Ji girdėjusi Mariją sakant: "Štai ženklas malonių, kurias duosiu jū prašantiems!" Ir tas ženklas buvo Medalikėlis.

Kun. Dr. L. Mendelis yra išleisęs lietuviškai ir angliškai novenos knygetes. Jų yra išsiuntinėta apie vienas milijonas, tad galima jų užtikti net tolimam pasaulio kampe. Dažnai parašo vienas ar kitas baltimoriškis, kad jis buvo nustebintas, pamatęs iš tos knygetės besimeldžiant kur nors Okinavoje, Filipinuose, Japonijoje, Vokietijoje ar Anglijoje... Ypač karo metu daug novenos knygių išsiuntinėta JAV karo kapeilonams. Jos išdalintos vel-tui. Spausdinamas ir išsiuntinėjimas kainavo arti 25.000 dol. Ir dabar kas mėnuo išsiunčiama po 500 tų knygučių.

DR. KUN. L. MENDELIS
Šv. Alfonso parapijos klebonas

Mišios patį vidurdienį

Per savaitę novenose dalyvauja apie 7-8 tūkstančius žmonių. Daugiausia lankosi 12 valandą, kai aplinkui visuose fabrikuose ir įstaigose būna pertrauka. Tuo metu laikomos šv. Mišios. Sakykloje dažnai pats klebonas praveda noveną, arba jo pagelbininkai - vikarai: kun. Baltrušaitis MIC, kun. P. Patlaba ir kun. Sargus (siri-jietis). Daug padeda tėvai juozapiečiai.

Teko dalyvauti šitose pirmadienio 12 valandos pamaldose. Bažnyčia prisirinko pilnutė. Visi pakilia nuotaiką kartu giedodami ir meldėsi. Protarpiais buvo paskaitomos ištraukos iš

gautų laiškų, kuriuose išreiškiamas džiaugsmas išprašyta iš Dievo sveikata, atsivertimu, nelaimės nuslinkimu ir k. Visi besimeldusieji atrodė didžiai susikaupę ir maldoje paskendę. Kai kurie jau ištiesę metų eilę nepraleidžia novenos pamaldų.

Į šias ypatingas pamaldas suplaukia tūkstančiai per metus. Per 17 metų jose yra dalyvavę apie 18 milijonų žmonių. Nemažai aplanko ir nekatalikų. Kai kurie vėliau atsivertė. Per praėjusius ketverius metus buvo apie 600 konvertitų. Apskritai, kasmet apkrikštijama vidutiniškai iki 70 suaugusių žmonių. Kun. Dr. L.

Mendelis yra papasakojęs keletą įdomių ir jaudinančių istorijų.

Propaganda Fidei

Skleisti katalikų tikėjimui tarp jo nepažįstančių kun. Dr. L. Mendelis specialiai mokėsi Romoje. Taigi, jis gerai nusimano, kaip prie žmonių prieti su Kristaus tiesa. Turi ir daug patyrimo, ir didelę biblioteką, kurią vis papildo naujomis knygomis, žurnalais ir laikraščiais. Ką tik aptinka įdomesnio ir reikšmingesnio, panaudoja pamokslams arba perteikia žmonėms vaizdais ir raštu.

Štai, išėjęs iš bažnyčios, Erdviame vestibulyje tuoj pamatysi daug ko įsidėmėtino ir patrauklaus. Čia rasi įvairiausių iškarpų iš laikraščių ir žurnalo. Vitrinose pakabintos ir nuolat keičiamos jos atkreipia žmonių dėmesį į tai, kas katalikams yra įsidėmėtina. Čia skelbiamos taip pat savaitės maldų intercijos ir pranešimai; čia gaunamos ir įvairiausios religinio turinio knygos. Yra lietuviškųjų knyga vitrina. Sekmadieniais ji dar padidinta, nes tik tada lietuvių daugiau apsilanko.

Informacijos centras

Norėdamas dar labiau išplėsti apaštalavimą, kun. Dr. L. Mendelis savo pastatuose išlaiko katalikų informacijos centrą, kurį dabar veda tėvai paulistai. Kambariuose sutelkta visa reikalinga literatūra, duodamos informacijos, rengiamos paskaitos svarbiais gyvenimo klausimais. Didžiausias šiuo metu dėmesys nukreiptas į misijas vedybas. Šių vienuolių pastangomis jau sutvarkyta tūkstančiai religiniu atžvilgiu mišrių šeimų.

Mokykloje

Dar viena malonių staigmena, kurią mums sudarė kun. Dr. L. Mendelis, buvo parapijinė mokykla.

Iš vakaro buvom patekę į šeštadieninę mokyklos eglutę, kur buvo susirinkę visi mokiniai ir jų tėvai. Ten mokinukai žaidė, deklamavo, skambino ir dainavo ir buvo Kalėdų Senuko apdovanoti. Gražų įspūdį padarė mum, kai klebonas, suskambinus varpams, atsistojo ir su visa sale atkalbėjo "Viešpaties Angelas".

Kitą dieną nuėjome į parapijinę mokyklos pamokas. Kai patenki į ją, pasidaro net gera. Viskas šviečia naujumu. Nuolat viskas prižiūrima ir valoma.

Mokyklą veda seserys kazimierietės. Einant per klases, mokiniai sudodavo ir chorą pasveikindavo. Nedrąsiai jie žiūrėjo į svečius, bet paprašyti drąsiai deklamavo, dainavo ir atsakinėjo. Kalbėjome visą laiką lietuviškai. Klebonui Kun. Dr. L. Mendeliui paprašius, vienas kitas iš nelietuvių sukalbėjo gražiai, net be akcento, lietuviškas maldas.

Nukelta į 6 pusl.

Kairėje bažnyčios navoje, soniniame altoriuje, matome paveikslą, vaizduojantį šventę. Paveikslas Marijos apsišėkimą palaimintajai Katarinai Laboure.

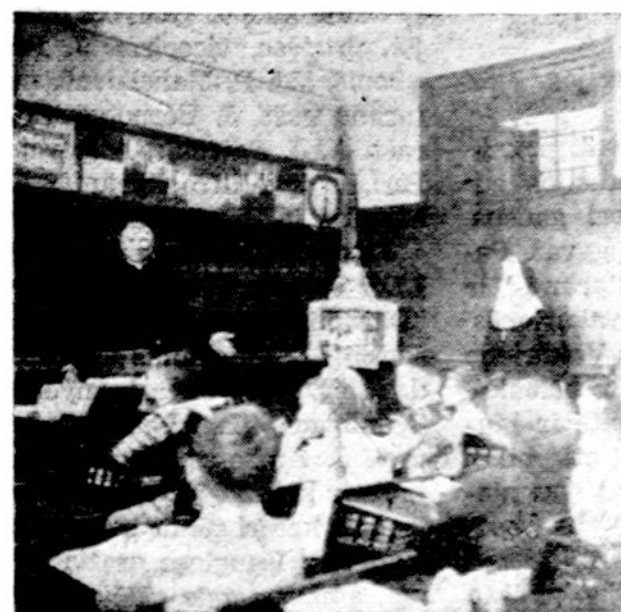

Šv. Alfonso parapijos berniukai procesijos metu.

Vaikų darželis, kuriam netruksta jokių įrengimų ir žaislų. Čia matome tikrai vieną žaidimų kambarį. Gretimai yra atskira valgyklėlė ir kambariai poilsui. Darželio vedėja yra kazimierietė seselė.

Į novenos pamaldas susirenka dažnai ištisos šeimos. Čia matome besimeldžiant pražiusį tėvą su savo artimaisiais.

Šv. Alfonso parapijos mokyklos III ir IV skyrius. Kun. Dr. L. Mendelis aiškina mokiniams, kokie svečiai juos lanko. Šio skyriaus vedėja yra kazimierietė sesuo Edmundina. Viso mokykloje dirba 7 seserys. Mokyklos vedėja yra sesuo Anunciata.

Viduryje stovi klebonas kun. dr. L. Mendelis, dešinėje kun. dr. V. Gidžiūnas OFM, Brooklyno pranciškonų vienuolyno viršininkas, ir rasytojas Paulius Jurkus. Kairėje — C. Surokas ir S. Suziedėlis. Trūksta kun. V. Dabušo.

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ

PHILADELPHIA, PA.

Vasario 16 minėjimas

• **Dr. A. Petraitis**, prieš keturį mėnesių atvykęs iš Vokietijos į JAV, nuo pereinamųjų metų gruodžio 1 d. pakviestas mokslinio tyrinėjimo darbams į Cornell universitetą. Dr. A. Petraitis yra baigęs Dotnuvo Ž. ū. akademiją. Tremtyje studijavo Breslau, Eichstaetto ir Muencheno universitetuose. Pastarajame dirbo pas prof. dr. K. Zeiler, čia apgynė disertaciją ir gavo daktaro laipsnį.

• **Juozas Kerpius**, 74 metų amž., mirė Philadelphiaje, Pa. sausio 1 d. Temple Hospital ligoninėje. Palaidotas sausio 5 d. iš šv. Jurgio bažnyčios šv. Kryžiaus kapinėse. Nuliūdę liko sūnus Edvardas ir dukra Paulina Bagdonienė. Laidojo D. Ereminas.

• **Adomas Linkevičius**, 26 m. amž., iš Philadelphia, Pa. žuvo kautynėse su bolševikais Korejoje spalio 22 d. 1951 m. Iškilmingai palaidotas iš šv. Jurgio bažnyčios sausio 20 d. Velionis į JAV kariuomenę buvo įstojęs 1950 metais spalio 10 d. Savo sūnus liūdi tėvas, keturi broliai ir trys seserys. Laidojo D. Ereminas.

• **J. V. Valickas**, karo veteranas ir žinomas senosios kartos veikėjas iš Newarko persikėlė gyventi į Hillside, N. J. 572 Chapman St.

• **Prie šv. Kryžiaus bažnyčios**, Chicagoje, veiks spaudos kioskas. Kioske bus galima visus katalikiškus laikraščius ir knygas užsisakyti ar nusipirkti. Kioskui vadovaus Bal. Brazdionis.

Pradedamas LDS vajas

LDS veiklai sustiprinti ir sąjungai daugiau narių laimėti, LDS centro valdyba pakvietė TT. Pranciškonus į talką. Šiuo metu ruošiamas kelionės maršrutas ir netrukus bus pradėta lankyti LDS kuopos.

Vasario pradžioje vienas TT. Pranciškonų lankys 65 kuopą Nashua, N. H. Vasario 3 d. sekmadienį, 3.30 p.p. šv. Kazimiero parapijos salėje Nashua, N. H. Saugiamas LDS 65 kuopos narių susirinkimas, kuriame paskaita skaitys T. Jonas Adamavičius, OFM. Susirinkime kviečiami dalyvauti visi lietuviai darbininkai. Tą patį sekmadienį vasario 3 d. tuoj po pamaldų 11 val. kviečiamas 74 kuopos susirinkimas Manchester, N. H. Atvykęs T. Pranciškonas pasakys atitinkamą pamokslą bažnyčioje ir laikys paskaitą salėje. (18-25)

Tel. POPlar 4110

Charles J. Roman
(R A M A N A U S K A S)

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

1113 Mt. Vernon Street
Philadelphia, Pa.

Moderniškas laidojimo įstaiga
Didelis, graži koplyčia, erdvi patalpos
Pakeleiviams suteikiama nakvyne

Viskas nemokamai
Kreipkitės dieną ir naktį

Lietuvos Vyčių Radijo Programa

transliuoja iš stiprios radijo stoties

WLOA

1550 KYCLOCYCLES

KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ nuo 1:30 iki 2:00 val.

Jei norite šioje radijo programoje skelbtis, kreipkitės adresu:

KNIGHTS OF LITHUANIA WLOA
BRADDOCK, PA.

Jau 11-ti metai kai visi klauso—

"Lietuvos Atsiminimų"
RADIO VALANDU

Šeštadieniais, 4:45 - 5:30 val. p.p.

Stotis WEVD (New York) —

1330 kil., 107.5 meg.

JACK J. STUKAS, Dir.

1264 White St., Hillside, N. J.

Tel. WAvery 6-3325

tedroj buvo didelės iškilmės— J. E. Arkiv. Jono F. O'Hara, CSC, DD., instaliacija. Iškilmėse dalyvavo daug arkivyskupų, vyskupų, vienuolių, kunigų, Penna Gubernatorius, miesto burmistras (mayor), daugybė svečių iš Buffalo, ir kitur. Iškilmingas apeigas atliko J. E. Arkiv. Amleto Giovanni Cicognani, DD., JCD., A. paštališkasis Delegatas Amerikai. Naujasis arkiv. savo pirmame pamokslė pasakė, kad artimo melle yra svarbiausias sugyvenimo ir laimės bei taikos siekimas. Dėl Dievo ir artimo melle jis dirbo ir dirbs šiose naujose pareigose ir visus kvietė prie prisidėti. Po to buvo priėmimo iškilmės Bellevue-Stratford Hotel. Sausio 10 d. vakare, Convention Hall suruošė priėmimą civilinės valdžios pareigūnais. Ten susirinko apie 15,000 žmonių. Dėl šio "Pennsylvania's gub. John Fine, miesto mayoras Joseph S. Clark, ir adv. James E. Gallagher. Meninę programą dalį atliko mergaičių mokyklų studentės ir solistė Jessica Dragnette. Tai buvo tikrai įspūdingas ir didingas priėmimas. Susirinkusieji labai pakilia nuotaika ir didelėmis ovacijomis sveikino naują Ganytoją, ypač kai jis buvo oficialiai miesto priimtas ir kai jis kalbėjo ir dėkojo už priėmimą. Priėmimo dalyvavo nemažas lietuvių būrys.

Aplankė T. domininkonas. Sausio 4 d. aplankė Philadelphia vyčių T. Povilas Gailėvičius, domininkonas iš Washingtono. Jis tarė malonų ir pamokinančių žodį mūsų jaunimui. Vyčiai jam labai dėkingi ir pasiryžę aplankyti jį Washingtono.

Ką veikia Philadelphia's jaunimas Pirmoji ir geriausia veikianti jaunimo organizacija yra vyčiai. Tačiau permažas skaičius mūsų jaunimo supranta tą didelę draugijos reikšmę. Tie, kurie priklauso organizacijai, tikrai daug aukojasi, kad lietuviškas jaunimas sutartinai ir vieningai dirbtų savo ir savo krašto naudai. Uoliai su vyčiais dirba tremtiniai V. Volertas, J. Kananavičius, K. Kazlauskas, Vidugiris ir Bakuckas. Ypač daug širdies ir lietuviško jaunimo supratimo parodo buvęs mokytojas ir uolus veikėjas V. Volertas. Bet vyčiai laukia daugiau ir daugiau narių iš naujai atvykusių ir čia gimusių tarpų.

LOWELL, MASS.

• Prieš kelis metus šv. Juozapo parapijos klebono kun. J. Skilandžio rūpesčiu buvo įkurta lietuviška mokykla. Mokyklai vadovauti pakviestas šv. Kazimiero seserys, iš Nashua, N. H. Suprantama, visa mokyklos išlaikymo našta krinta ant parapijos pečių.

DLK Vytauto Klubas visuomet rūpinosi lietuviškais reikalais ir šiuo atveju atėjo klebonui į talką — paaugojo 75 dol. mokyklos reikalams ir sudarė komitetą, kuris organizuos parengimus ir jų pilną paskirs mokyklai išlaikyti.

• DLK Vytauto Klubas, kartu su šv. Juozapo parapija ruošia Vasario 16-sios minėjimą. Laiką ir programą pranešime vėliau.

• Klubu vadovybė praneša, kad moderniškai atremontavo Klubu patalpas ir nutarė kiekvieną penktadienį rengti šokių. Gros gera lietuviška muzika. Įėjimas visiems laisvas.

• Mirė senas lietuvių veikėjas Myk. Seniuta. Velionis priklausė daugeliui lietuviškų organizacijų ir buvo aktyvus DLK Vytauto Klubu narys. Paliko nuliūdusią žmoną ir 3 sūnus.

• Federacijos valdyba palikta pati — pirm. prof. A. J. Vasiliauskas, vicepirm. prof. A. Lesinskas, sek. — Marija Pilypienė, išdin. — L. Švenčionienė ir valdybos narė pririnkta L.

• Mirė Jonas Starulis, kurio laidotuvis įvyko sausio 7 d. Gedulingos pamaldos ir trejos šv. mišios, kurias atnašavo klebonas kun. P. Lunkis, kun. J. Misius ir kun. B. Mikalauskas, OFM., buvo atlaikytos šv. Vincento bažnyčioje.

• **Drangųjų konferencija**, kurią kasmet sukviečia ALT, įvyks sausio 20 d. 2:30 val. po pietų Lietuvių Piliečių klubo patalpose, 1721 Jane St. Alto valdyba nuosirdžiai kviečia visas draugijas atsiųsti savo atstovus.

• **Lietuvos žemėlapių reikalais** Duquesne universiteto prof. K. Pakštas buvo išvykęs į Bostoną, Mass., kur turėjo pasitarimą su pulk. Andriumi.

• **Išvažiavo** sausio 14 d. kun. J. Misius, Dangun įžengimo lietuvių parapijos klebonas, į Floridą poilsui. Jį laikinai pavaduos kun. B. Mikalauskas, OFM.

PITTSBURGH, PA.

• **Aeronautikos Instituto** Pittsburghe studentas Pr. Baltakis baigė mokslą.

• **Sv. Vardo Dr-jos** šv. Kazimiero parapijoje naujų pirminku išrinktas Br. Petraitis, Pittsburgho miesto policijos valdininkas, kuris visada atliekamu laiku nuo tarnybos mielai prisideda prie lietuviško katalikiško veikimo.

• **Pasveiko J. Tamkevičius**, pavyzdingas ir nenuilstantis veikėjas katalikiškose draugijose.

• **Mirė Jonas Starulis**, kurio laidotuvis įvyko sausio 7 d. Gedulingos pamaldos ir trejos šv. mišios, kurias atnašavo klebonas kun. P. Lunkis, kun. J. Misius ir kun. B. Mikalauskas, OFM., buvo atlaikytos šv. Vincento bažnyčioje.

CLEVELAND, OHIO

• **Ivairių kultūrinių lietuvių organizacijų** atstovai ryšium su gautu iš vyskupijos kanceliarijos msgr. J. Krolio raštu siuntė jam padėkos raštą už sudarymą sąlygų lietuvių vaikams mokytis jų tėvų kalbos ir melsis gimtąja kalba.

• **Generolas VI. Nagius**, šiuo metu sunkiai serga. Sausio 13 d. per lietuviškos sumos pamokslą šv. Jurgio bažnyčioje prašyta už jį pasimelsti.

• **Tautinės Sąjungos** skyriaus sausio 13 d. surengtas koncertas praėjo su dideliu pasisekimu. Programą atliko J. Kazė, o oktetas, baletas šokėja Ruth Pryor, baletas artistas J. Puodžiūnas ir solistė A. Stempuzienė, pianinu palydima muz. R. Brazaitienė. Koncerte kalbėjo svečias J. J. Bačiūnas. Žmonių į koncertą atsilankė labai daug.

• **Jaunimo teatras Rūta** sausio 27 d. lietuvių salėje vaidina M. Venclausko "Burtininko pinklėse". Veikalą režisuoja akt. P.

LAWRENCE, MASS.

• **Kalėdų atgarsiai**. Gruodžio 23 d. šv. Vardo Dr-jos ir Motinų Arkibrolija surengė vaikų kalėdine pramogėle. Dalyvavo per 100 vaikų. Jiems kalbas pasakė prel. Pr. Juras ir kun. A. Janiūnas. Kalėdų Senelis visus apdovanojo, o vaikučiai jam pagiedojo keletą kalėdinių giesmelių. Pramogėlei vadovavo Edv. Billa. Vaikučiams parodyta graži filmas.

• **Pramogėlės** rengimui daug pasidarbavo Sal. Laycock, nors programoje ji negalėjo dalyvauti, nes tuo metu galėjo ligoninėje po sunkios operacijos. Dabar jau sveiksta ir gydos namie.

• Be jų, pramogėlę rengiant ir pravardant daug padėjo ponios: R. Bolis, A. Gegnan, J. Lisauskas, A. Savičius, E. Billa, M. Kenney ir D. Blake, ir šv. Vardo Dr-jos nariai: Juozas, Martynas ir Albertas Blaževičiai, J. Savičius, Fr. Venčius, J. Pauliekas, J. Lisauskas, Alb. Jodka, R. Bolis ir St. Sapka.

• **ALRK Federacijos** susirinkimas Sausio 6 d. 3:30 val. p.p. įvykęs ALRK Federacijos susirinkimas buvo labai gausus dalyvių skaičiumi ir gyvas. Padaryta visa eilė nutarimų ir aptartas parapijos vakarienės rengimo klausimas. Vakarienei surengti sutiko L. Švenčionienė, o St. Raznauskaitė ir Marija Pilypienė išplatinti bilietus. Bilietai (tiketai) jau platinami. Vakarienei įvyks vasario 24 d.

• **Federacijos valdyba** palikta pati — pirm. prof. A. J. Vasiliauskas, vicepirm. prof. A. Lesinskas, sek. — Marija Pilypienė, išdin. — L. Švenčionienė ir valdybos narė pririnkta L.

• **Mirė Jonas Starulis**, kurio laidotuvis įvyko sausio 7 d. Gedulingos pamaldos ir trejos šv. mišios, kurias atnašavo klebonas kun. P. Lunkis, kun. J. Misius ir kun. B. Mikalauskas, OFM., buvo atlaikytos šv. Vincento bažnyčioje.

• **Drangųjų konferencija**, kurią kasmet sukviečia ALT, įvyks sausio 20 d. 2:30 val. po pietų Lietuvių Piliečių klubo patalpose, 1721 Jane St. Alto valdyba nuosirdžiai kviečia visas draugijas atsiųsti savo atstovus.

• **Lietuvos žemėlapių reikalais** Duquesne universiteto prof. K. Pakštas buvo išvykęs į Bostoną, Mass., kur turėjo pasitarimą su pulk. Andriumi.

• **Išvažiavo** sausio 14 d. kun. J. Misius, Dangun įžengimo lietuvių parapijos klebonas, į Floridą poilsui. Jį laikinai pavaduos kun. B. Mikalauskas, OFM.

BALTIMORE APLANKIUS

Atkelta iš 5 msl.

Visose klasėse švaru ir tvarkingai, nes seserų rankos juk rūpestingos ir greitos. Perėję keletą skyrių, patekome į vaikų darželį, kur susirinkę nemažas vaikų būrys. Ir pas juos girdėjome gražių lietuviškų dainų.

Ne tik mokosi, bet ir miega...

Darželis įrengtas dailiai, švariai, su visom moderniom lavinimo priemonėm ir gausybe žaislų. Iš gretimio kambario suskambėjo muzika, ir vaikučiai, į taktą atliko pratybas.

Tuo metu artėjo priešpiečių metas. Atskirame valgomojame buvo išdėstyta ant žemų stalų vaikų priešpiečiai. Kai jie čia pavargo, eina į kitus kambarius, kur įrengtos lovytės. Jie po pietų turi visą valandą pamiegoti. Vienoje salėje suguldomos mergaitės, kitose — berniukai.

Daug atseina...

Pasiteiravome klebono, kiek kainuoja šitokios mokyklos išlaikymas. Jis tik nusijuokė. Neseniai padarytas remontas. Tik moderniškos šviesos įvedimas kainavo \$3,500. Be to, viskas praplėsta, išdažyta, įrengta švariai ir gražiai. 1950 metais visam tam atlikti reikėjo per 50,000 dol. "Už vieną šildymą praėitą mėnesį sumokėta 550 dolerių, o už šviesą — 280 dol." — atsakė šypsodamasis klebonas. Daugiau nedrįsom klausti. Aišku, kad daug atseina mokyklos išlaikymas, bet čia jaunimas bręsta katalikiškoje dvasioje, čia jie girdi ir apie savo tėvynę ir mokosi lietuviškų darbų. Mokykloje yra 109 berniukai ir 124 mergaitės.

Čia veikia ir šeštadieninė mokykla, kurią kleb. kun. L. Mendelis viskuo aprūpina. Mokykla turi savo pamaldas, kurių metu visi lietuviškai gieda ir meldžiasi. Tad nemustaba, kad ir tie svetimšaliai, kurie čia patenka (yra net kinietis, prieš 6 mėn. atvykęs) prisiderina prie daugumos — prie lietuvių vaikų.

Pas seseris kazimierietes

Aplankėm ir sesutes, kurios gyvena čia pat prie bažnyčios. Visos devynios gimusios čia Amerikoje, bet kalba gražia lietuvių kalba. Tiktai jų viršinkė, motina Immaculata, atvykusi iš Lietuvos. Tai Dvaranauskaitė, kun. V. Dvaranausko, MIC. sesuo. Daugelį metų ji praleido Amerikoje. Ji yra viena iš tų, kurios įkūrė šv. Kazimiero seserų vienuoliją. Ilgi metai šioje žemėje neįstydė tėvynės prisiminimo. Ir kalboje, gražioje suvalkiečių tarmėje, ir gyvame žodyje jauti ją esant gilios dvasios lietuvi. Užklausiui, kaip sekasi darbas, kukliai atsakė: "Kai visi

W. J. CHISHOLM

GRAEBORIUS
"Asmeniškai Patarnavimas"

331 SMITH ST.
PROVIDENCE, R. I.

Telephone.
OFISO: DEXTER 1952
Namų: PL 6236

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA

WESX — 1230 KILOCYCLES, SALEM, MASS.

Kiekvieną šeštadienį 11 valandą ryto transliuojamos lietuviškos dainos, muzikos kuriniai, pranešimai, sveikinimai ir kalbos.

Jeigu norite ką nors paskelbti ar pasveikinti, tai siųskite savo pranešimus ir sveikinimus adresu:

LITHUANIAN RADIO HOUR
366 West Broadway South Boston 27, Mass.
Telefonai: South Boston 8-6608 arba Norwood 7-1449

Lietuvių Radijo Draugijos PROGRAMOS

J. P. GINKUS, Direktorius

SEPTADIENIAIS 2 VAL. POPIET. — WWRL 1600 kc

GYVUOJA PER 15 METU

Oro bangomis transliuojami įvairūs visuomenės pranešimai, naujienos, muzika (vietinės žinios, parengimai: koncertai, šokiai, ir t.t. Vestuvės, puotos, liūdni pranešimai).

495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVERgreen 4-9293

J. P. GINKUS AD. JEZAVITAS V. UBAREVICIUS
Direktorius Muzikos Dir. Prancūzų Dir.

SPORTAS

Veda AL VAKSELIS

FUTBOLAS

Pereita sekmadienį (1.13) LSK žaidė pirmenybių (DAFB) rungtynes prieš Minerva S. C. Aukšto lygio, gražioje kovoje lietuviai laimėjo šį susitikimą pasekme 5:3 (1:2). Darnų ir apgalvotą žaidimą parodė centro trejūkas (Jokūbaitis, Adomavičius, Kalasinskis), sumaniai remiami šoninių saugų (Jegerio ir Steponavičiaus). Įvarčiai: Adomavičius — 1:1; vėl Adomavičius — 2:2; Jokūbaitis — 3:2; Gražys — 4:2; ir Adomavičius — 5:3. Tokiu būdu po šių rungtynių pirmenybių lentelė taip atrodo:

Magyar S. C.	15	10	3	1	52:19	25:5
LSK	11	11	0	0	59:14	22:0
Minerva S. C.	12	9	0	3	37:21	18:6
Passaic	11	9	3	1	50:18	17:5
Schwaben	11	6	3	2	33:13	15:7
ir t.t.						

Sausio 27 d. Arctic Oval (Lietuvių aikštėje LSK futbolininkai susitikė finalinėse USA ryšių valstybių mėgėjų taurės rungtynėse prieš Ukrainian-Americans. Kas prisimena pereitų metų dramatinę LSK kovą prieš USA meisterį German-Hungarians, tas galės tą sekmadienį išgyventi nemažesnio įtempimo rungtynes, kai bus sprendžiamas jau meistro titulas.

Krepšinis

Siuo metu Lietuvių Atletų Klubu sporto vadovybė veda g alutinas derybas su Amsterdamo Lietuvių Klubu dėl krepšinio rungtynių Brooklyn. Susitarus, jos įvyktų šio mėnesio pabaigoje ar vasario pirmąją savaitę.

Stalo tenisas

LAK stalo tenisininkai, žaisdami DAFB stalo teniso pirmenybėse, dar nepalaimėję nei vieno komandinių rungtynių. Sausio 10 d. LAK stalo teniso vienetas nugalėjo Schwaben S. C. komandą pasekme 7:2. Šių rungtynių metu Br. Garunkštis pirmą kartą (iš 18 rungtynių) pralaimėjo vieną setą, bet padėję pataisė, sukirsdamas priešininką 5-čiams sete "sausai" (21:6). Danks ir Bagdžiūnas parvėžė visus taškus namo. Landsbergiui teko palikti vieneto tašką svečiams, o jauniesiems Vaitkevičius su Naruševičium turėjo atiduoti dvejetainį Hofmann-Dycwelldui.

Sausio 24 d. ketvirtadienį, 8 val. v. Lietuvių Atletų Klubu patalpose, 168 Marcy Ave. Brooklyn, stalo tenisininkai žais 10-tąsias p-bių rungtynes prieš Prospect Unity Club. Paaškiejus galutinai žaidimų skaičiui New Yorko lietuvių stalo teniso pirmenybėse (A ir B klasėse), šios pirmenybės įvyks šeštadienį, sausio 19 d. 8 val. vak. Lietuvių Atletų Klubu. Finalai — sekmadienį, sausio 20 d. 8 val. vak. LAK patalpose. Burtai bus traukiami šeštadienį, 7-45 val., iki to laiko dar bus galima užsiregistruoti.

Sportas pasaulyje

Amerikos tenisininkams nepavyko iškovoti Davis taurės. Ir ši karta, vėl metams, ji liko australų globoje. Frank Sedgman buvo geriausias žaidėjas ir jo dėka australai finalinį susitikimą laimėjo prieš amerikiečių rezultatu 3:2. Amerikiečiai atstovavo: viente Ted Schroeder ir Vic Seixas o dvejetis Schroeder ir Tony Trabert. Nelabai suprantamas faktas buvo, kad gerai žaidžias amerikietis Dick Savitt ne

buvo įtrauktas į komandą. Frank Sedgman šiuo metu tenka skaityti geriausiu tenisininku pasaulyje. Jam buvo duoti įvairūs pasiūlymai pasidaryti profesionalu, bet jaunasis australas atsisakė nuo visų pasiūlymų, kuriuos lydydė didelės sumos dolerių.

SSSR oficialiai pareiškė, kad ateinančių metų vasarą jos rinktiniai sportininkai dalyvaus olimpinuose žaidimuose Helsinky mieste (Suomijoje). Moterų lengvaatlečių komanda amerikiečiai sudarys po rungtynių, kurios įvyks liepos 4 d. Harrisburg. Pa. Iš viso Amerika atstovaus 10 lengvaatlečių. Fleet Dean Smith, Texas universiteto studentas, per New Orleans mieste įvykusias Sugar Bowl lengvosios atletikos varžybas 100 m. nubėgo per 10.3 sek.

Prancūzijos rugy rinktinė nugalėjo Naujosios Zelandijos atstovus rezultatu 17:7.

Europoje šiuo metu vieši garsūs Argentina Lanus komanda, kuri yra numaciusi sužaisti daugelį rungtynių su vietiniais. Šių gastolių startas argentiniečiams nelabai pavyko, nes Portugalijos Sporto klubas juos nugalėjo 1:0. Rungtynės, kurias stebėjo 15000 žiūrovų, įvyko Lima stadione Oporto mieste.

Roterdame įvykusiose futbolo rungtynėse Olandija nugalėjo Belgiją 7:6.

Amerikiečių futbolo profesionalų meistrui šį sezoną visai netikėtai tapo Los Angeles Rams, finalinėse rungtynėse po nepaprastai gražaus žaidimo nugalėjo Cleveland Browns rezultatu 24:17. Iki šiol Browns 5 metus iš eilės buvo meistras.

Prancūzijos futbolo rinktinė 1952-53 metų sezono yra numaciusi 5 susitikimus. Jau susitarta su Austrija, Belgija ir Olandija. Šiuo metu tariamasi su Anglija, Italija, ir Vokietija.

New Yorko mėgėjų ledo rutulininkai nuyko į Japoniją ir ten planuoja sužaisti 13 rungtynių prieš japonus. Pirmuosius 2 susitikimus prieš Japonijos studentų rinktinę bei prieš Japonijos meistrų Waseda universitetą amerikiečiai laimėjo rezultatais 9:2 ir 10:4.

Pastorius R. Roberts, kuris pasaulyje yra pagarsėjęs savo šuoliu į aukštį su kartimi, šiais metais laimėjo J. E. Sullivan Memorial Award. Šis prizas kiekvienais metais skiriamas labiausiai pasižymėjusiam megečiui sportininkui Amerikoje.

P. V.

KVIECIAME UŽSISAKYTI plačiausiai Amerikoje skaitomą laikraštį "DARBININKĄ"

Išsina du kartus savaitėje "DARBININKAS" buria aplink save daug bendradarbių ir yra geriausiai informuotas lietuvių laikraštis.

Metams kaina	\$5.00
Brooklyne	5.50
Pusmečiui	\$3.00
Užsienyje	\$5.50

Susipažinimui siunčiam nemokamai. Užsiskakty galima sekančiu adresu:

"DARBININKAS"

630 Bushwick Avenue
Brooklyn 21, N. Y.
Glenmore 5-7065

366 W. Broadway
So. Boston 27, Mass.
SO 8-2680

1952 METAIS

NELIKITE BE RELIGINIO LAIKRAŠČIO SV. PRANCIŠKAUS VARPELIO

SV. PRANCIŠKAUS VARPELIS visiems prieinamu būdu nagrinėja įvairius tikėjimo klausimus, nušviečia svarbesnius kaalikų gyvenimo įvykius, aprašo Lietuvos kančias, duoda žinių iš plataus pasaulio bei tretininkų veikimo ir sklaidžia sv. Pranciškaus dvasią.

Dabar pats laikas užsisakyti

SV. PRANCIŠKAUS VARPELĮ ir paieškoti naujų skaitytojų.

PRENUMERATOS KAINA—METAMS 2 DOL.

Administracijos adresas:

SV. PRANCIŠKAUS VARPELIS
Kennebunk Port Maine

BEAUTIFUL CROSS

KRYŽELIS

Vidury kryželio yra stebėtinai padidinantis magnituotas stiklas, per kurį aiškiai matys ir skaitys maldele.

Su 12 blizgančių akmenėlių, panašų ir briliantus, rhodium, užbaigtas, 18 colių lenciūgis su kabe. Neblunkantis, patenkinama užtikrinam. \$4.95.

DEKEN'S PRODUCTS

P. O. Box 666
Newark, N. J.

NAUJAI ATVYKO

Sausio 10 d. į New Yorko uostą laivų "General Greeley" atvyko:

Baikovas, Andrius, Olga Binkis, Antanas, Marija Berzys, Boleslovas Bobkovas, Juozas, Babetta, Vytautas Garbaliuskas, Ričardas Jakel, Eduard A., Emma, Ruth-Luisa, Herbert - Horst, Hertmut - Dieter, Manfred-Dietmar, Paul-Lothar, Christida - Hulda

Kazlauskas, Ignas Kemėsis, Oswald Kondratavičius, Boleslav, Elena, Ramūnas, Sigita Krauzas, Albertas Kymantas, Juozas, Valentina Klumbys, Pranas Milenko, Mikas L., Olga Neumann, Sofija, Bronislava, Algirdas, Jadvyga, Gimtautas, Zita, Vytautas. Nikštaitienė, Morta Palsūnas, Kazys Peter, Jonas, Adelina, Irma ir Erwin

Pikelis, Aleksander, Winfreda, Alexander, Jr. Sabaliauskas, Juozas, Petro-nėlė Toišūnas, Bronius, Maria A. Yang, Henli, kiniečių kilmės lietuviai Vaidelys, Adolfas, Mina

BALF centras

Prašo garantijos: Marčišauskas, Jonas 50 metų amžiaus — mechanikas. Adresas: 6 rue Valentin/Levallois, Seine, France.

DEMESIO

Jeigu jums reikalingi BALDAI TELEVIZIJOS APARATAI DUKIJI SIURBLIAI SALDYTUVAI kiti namų apyvokos daiktai... Kreipkitės tuojau pas šį reikmenų prekybos atstovą:

VILAS PITKUNIGIS
73 W. 104 St., N.Y.C.
Riverside 9-9164

Jis atstovauja geriausius New Yorko baldų gamybos, šaldytuvų (refrigerator), dukiųjų siurbių, televizijos įmones. Pirkdami per jį gaunate didesnę nuolaidą negu kitur ir palankiausias išimokėjimo sąlygas.

DYKAI DYKAI

Išbandymas, kurie kenčia minėtus skausmus. REUMATISKUS SKAUSMUS, RANKŲ, KOJŲ SKAUDEJIMO IR TIRPIMO, NEURALGIJĄ, NUOVARGI, DIEGLIUS. Jeigu tamsta įvertini savo sveikatą ir ją brangini, tai tuojau parašyk savo vardą, pavardę ir antraštę ir siųsk šį garsinimą dėl naujai pagerintos Deksnio Galingos Mosties. Aplaikysi be jokio mokesčio, pavartojęs savaitę laiko, jeigu nestijautum stipresnis ir sveikesnis, ir negelbėtu jums, tada gražink mums likusią ir jums daugiau nlekas nekainuos. Mes žinome, kad tūkstantams pagelbėjo, pagelbės ir tamsta. Užtikrinam pasekmes.

Kreivas, šleivas ar palinkęs Ar nuvargęs, dreba kinkos, Ar i kuprą susimetęs, Reumatizma sirgti prates, Deksnio Mostim tepk gerai, — Išnyks skausmai kaip garai.

Yra senas ir teisingas priežodis: kas tepa, tas ir važiuoja. Tad jeigu nori važiuoti, tai ir tepk ir vėl tepk su Deksnio Galinga Mostim.

DEKEN'S PRODUCTS

P. O. Box 666
Newark 1, N. J.

(66)

New Yorke ir apylinkėse

P. J. BAGDANAVIČIUS, M. D.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

185 Clinton Avenue

Brooklyn 5, N. Y.

Tel. MAIN 4-2329

Priėmimo valandos:

Kasdien 2—4 ir 6—9 p.p.

Seštadieniais 10—12 ryto ir susitarus.

JOHN DERUHA, M. D.

Inkstų, pūslės, odos, kraujų, vidurių ir kitų ligų gydytojas. Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9. Mokslus baigęs Europoje

128 E. 86th St.,

NEW YORK CITY

Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

Ofiso tel. GLENmore 5-3094

Namų tel. GLENmore 3-4445

DR. VACLOVAS PAPROCKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1357 Bushwick Ave., Brooklyn 7, N. Y.

Priėmimo valandos:

Kasdien 12:30—2 ir 6—8 p.p., išskyrus šventadienius.

Albert Th. Dana

LIETUVIS ADVOKATAS

119-17 Hillside Ave.

Richmond Hill 18, N. Y.

Tel. Virginia 9-4882

Tel. EVERgreen 7-4335

Stephen Aromiskis

(Armakauskas)

Graborius—Balsamuotojas

Modernišką Kopyčią

423 Metropolitan Ave.,

Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

(Beliaskas)

Laidotuvių Direktorius

Notary Public

660 Grand Street,

Brooklyn, N. Y.

EVERgreen 8-9770

Joseph Garszva

Graborius—Balsamuotojas

231 Bedford Avenue,

Brooklyn, N. Y.

SHALINS

(Shalinskis)

FUNERAL HOME

84-02 Jamaica Ave.

(at Forest Parkway Station)

Woodhaven, N. Y.

Suteikiam garbingas laidotuves.

Kopyčias suteikiam nemokamai

visose miesto dalyse.

LAIDOTUVŲ DIREKTORIAI:

F. W. SHALINS IR

J. B. SHALINS

Tel. Virginia 7-4499

Telefonas: EVERgreen 4-8934

PARAMOUNT BAR & GRILL

STANLEY MIŠUNAS IR SŪNUS EDWARD MIŠUNAS

SAVININKAI

Lietuviška Užėiga, kur visi myli užėiti.

Pavieniai ir su šeimom, ir svečiai būsite maloniai aptarnauti.

Importuoti konjakai — Uždandžiai — Televizija — Muzika — Sportas

502 GRAND ST., kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

Bostone ir apylinkėse

S. Barasevičius ir Sūnus

FUNERAL HOME

254 W. BROADWAY

South Boston, Mass.

JOSEPH BARASEVIČIUS

Laidotuvių Direktorius

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį

Kopyčias šermentims dykai

Tel. South Boston 3-2590

AVenue 2-2484

A. J. NAMAKSY

Office Tel. SO 8-0948

Real Estate & Insurance

400 W. BROADWAY

SO. BOSTON, MASS.

Res. 37 Oriole Street

WEST ROXBURY, B. A.

Tel. PA. 7-0402-M

ZALETSKAS

FUNERAL HOME

564 EAST BROADWAY

South Boston, Mass.

D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas

Graboriai ir Balsamuotojai

Patarnavimas dieną ir naktį

Kopyčias šermentims dykai

NOTARY PUBLIC

Tel. SO 8-0815

South Boston 3-2600

WAITKUS

FUNERAL HOME

197 WEBSTER AVE.

Cambridge, Mass.

PRANAS WAITKUS

Laidotuvių Direktorius

ir Balsamuotojas

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį.

Nauja moderniška kopyčia šer-

mentims dykai. Aptarnauja Cam-

bridge ir Bostono kolonijas žem-

iausiomis kainomis. Kainos tos

pačios ir į kitus miestus.

Reikale iaukite: Tel. TR 6-6134

SO 8-2712 Res. BIG 9015

Dr. J. C. Seymour

LANDZIUS

Lietuviai gydytojas ir chirurgas

Naudoja vėliausį X-Ray aparatą

Pritaiko akinius

534 E. BROADWAY

South Boston, Mass.

Valandos: 2 iki 4 ir 7 iki 8.

PRASO GARANTHŲ

(German Ethnic)

1. Šilingas, Jurgis, gim. 24.

8. 1922, nevedęs, adresas:

Landshut/Ndb., Heuweg 1/b.

Germany.

2. Kaušas, Albertas, gim. 6.

V. 1905, našlys, statybos dar-

binkas. Adresas: Ergolding

No. 110/b/3, bei Landshut,

Germany, US zone.

3. Strazdas, Adomas, gim.

6. IV. 1903, ūkininkas; Edvik

— 31.V.1907; Gerartas —23.3.

1937. Adresas: Ardekofen,

Landshut/Ndb., Germany, US

zone.

ATLAIKOS (JUNK)

Jei turite atliekamo laužo (junk)

BOSTON LINIOS

Kaina \$3,50

11